

Mersin Üniversitesinden:

**MERSİN ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM
VE SINAV YÖNETMELİĞİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Mersin Üniversitesine bağlı enstitüler tarafından yürütülen lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlar ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; Mersin Üniversitesine bağlı enstitülerde örgün eğitim, ikinci öğretim veya uzaktan öğretim yoluyla yürütülen tezli ve tezsiz yüksek lisans ile doktora ve sanatta yeterlik programlarından oluşan lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlara ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 44 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Akademik takvim: Her yıl Senato tarafından belirlenen lisansüstü eğitim-öğretim döneminde yarıyıl, ders, sınav ve benzeri tarihleri belirten takvimi,

b) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,

c) Anabilim/Anasanat dalı (ABD/ASD): 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde anabilim dalı için tanımlanan ve enstitüde eğitim-öğretim programı bulunan anabilim dalını; söz konusu öğretim programı bir sanatla ilgili ise anasanat dalını,

ç) Anabilim/Anasanat Dalı Başkanı: (c) bendinde tanımlanan akademik birimin başkanını,

d) Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS): Yükseköğretim Yeterlikler Çerçevesinde yedinci ve sekizinci düzey için belirlenen ve program bazında öngörülen bilgi, beceri ve yetkinliklerin kazandırılmasına dayalı öğrenci iş yükünü esas alan sistemi,

e) Bilimsel hazırlık: Lisansüstü programlara kabul edilen öğrencilerin gerektiğinde eksikliklerini gidermek için yaz döneminin dahil edilmediği en fazla iki yarıyıl süren ders tamamlama eğitimini,

f) Danışman: Enstitüde kayıtlı öğrenciye ders ve tez dönemlerinde bilimsel konularda rehberlik etmek üzere EYK tarafından atanan en az tıpta uzmanlık, doktora veya sanatta yeterlik derecesine sahip öğretim elemanı,

g) Dönem projesi: Tezsiz yüksek lisans eğitimi sırasında araştırılan ve/veya incelenen bilimsel bir konunun bilimsel araştırma raporu biçiminde sunulduğu proje çalışmasını,

ğ) DUS: Dış Hekimliği Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavını,

h) Enstitü: Üniversiteye bağlı ilgili enstitüleri,

ı) Enstitü Kurulu (EK): İlgili enstitü kurulunu,

i) Enstitü Müdürleri Kurulu (EMK): Rektör veya görevlendireceği bir rektör yardımcısı başkanlığında Üniversite enstitü müdürlerinden oluşan ve çalışma esasları Senato tarafından belirlenen kurulu,

j) Enstitü Yönetim Kurulu (EYK): İlgili enstitü yönetim kurulunu,

k) Müdür: İlgili enstitünün müdürünü,

l) Öğrenci: Lisansüstü öğretim amacıyla enstitüye kayıtlı öğrenciyi,

m) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığını,

n) Özel öğrenci: Herhangi bir yükseköğretim kurumunda lisansüstü programa kayıtlı olan ve kendi yükseköğretim kurumundaki hakları saklı kalmak kaydıyla çeşitli sebeplerle Üniversitenin veya diğer yükseköğretim kurumlarının lisansüstü programlarından ders alan öğrenciyi,

o) Rektör: Mersin Üniversitesi Rektörünü,

ö) Seminer: Lisansüstü öğrencilerin hazırladıkları, bilimsel/sanatsal bir konunun incelenip irdelenmesine dayanan sözlü olarak sunulup değerlendirilen yazılı bir rapordan oluşan çalışmayı,

p) Senato: Mersin Üniversitesi Senatosunu,

r) T.C.: Türkiye Cumhuriyetini,

s) Tez: Tezli yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan bilimsel ve/veya sanatsal bir çalışmayı,

ş) TUS: Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavını,

t) Ulusal kredi: Bir lisansüstü dersin yarıyıl değeri, bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamını,

u) Uzmanlık alan dersi: Öğretim elemanının, danışmanlığını yaptığı lisansüstü öğrencisine bilimsel çalışma alanındaki bilgi, görgü ve tecrübelerini aktardığı, bilimsel etik hakkında bilgilendirdiği, çalışma disiplini ve güncel literatürde araştırma yapma becerisini kazandırdığı ve öğrencinin tez, sergi veya proje çalışmasının bilimsel temellerini oluşturduğu haftada 4 saat olarak açılan, öğrenciye hitap eden, öğretim elemanının etkin olarak katıldığı, haftalık ders programında günü, yeri ve saati belirlenmiş, EYK'nın danışman atamasını onaylamasıyla başlayan, güz ve bahar yarıyılları ile yaz dönemleri de olmak üzere kesintisiz olarak öğrencinin öğrenim süresinin bitimine kadar devam eden, sınav ücreti ödenmeyen teorik dersi,

ü) Üniversite: Mersin Üniversitesini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Lisansüstü programlar

MADDE 5 – (1) Lisansüstü öğretim; tezli yüksek lisans; tezsiz yüksek lisans, doktora, sanatta yeterlik ve bütünüleşik doktora programlarından oluşur.

(2) Birinci öğretimde tezli yüksek lisans, tezsiz yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik; ikinci öğretimde tezli yüksek lisans ve tezsiz yüksek lisans; uzaktan eğitimde ise tezsiz yüksek lisans programları yürütülür.

(3) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

Lisansüstü programların açılması ve yürütülmesi

MADDE 6 – (1) Açılacak lisansüstü programlar; güz, bahar ve yaz olmak üzere yarıyıl esasına göre düzenlenir. Program açma teklifleri Yükseköğretim Kurulunun ilgili kararları çerçevesinde, EK'nın önerisi, Senatonun kararı ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile kesinleşir.

(2) İlgili ABD/ASD kurulunun talebi, EK'nın önerisi, Senato onayı ve Yükseköğretim Kurulu kararıyla mevcut ABD ve ASD'den farklı bir ad taşıyan bir başka lisansüstü program da açılabilir.

(3) EK'nın önerisi, Senatonun onayı ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile lisansüstü eğitim yapmak üzere, bir fakülte, bölüm veya anabilim dalından farklı bir ad taşıyan, disiplinler arası bir ABD/ASD kurulabilir. Bu tür bir ABD/ASD başkanı, ilgili dekanların görüşleri alınarak, Enstitü Müdürü tarafından üç yıl süre ile atanır.

(4) İkinci öğretim lisansüstü programlarında tezli ve tezsiz yüksek lisans eğitimi Yükseköğretim Kurulunun belirlediği esaslar çerçevesinde EK'nın önerisi, Senatonun onayı ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile yürütülebilir.

(5) Doktora programları yurt içi ve yurt dışı bütünüleşik doktora programları şeklinde de düzenlenebilir. Bu programların uygulama usul ve esasları, ABD/ASD önerisi, EK'nın teklifi, Öğretim Üyesi ve Araştırmacı Yetiştirme Kurulunun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulunca belirlenir.

(6) Kurumların ve kuruluşların uzman kadrolarını oluşturmaya yönelik olarak, ilgili kurum ve kuruluşlar ile Üniversite arasında eğitim veya işbirliği protokolü imzalanması halinde, bu kurum veya kuruluşta çalışan lisans diplomasına sahip adayların yüksek lisans programlarına, yüksek lisans diplomasına sahip adayların doktora programlarına kabulünde eğitim veya işbirliği protokolünde belirlenen koşullar geçerlidir.

(7) Yükseköğretim Kurulu kararı üzerine Üniversitede; öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü lisansüstü uzaktan öğretim programları açılabilir. Uzaktan öğretim programlarının açılabilmesi için alanlar, uzaktan öğretim yoluyla verilecek dersler ve kredi ile AKTS kredi miktarları, ders materyallerinin hazırlanması, sınavlarının uygulanma biçimi, Üniversite ile diğer yükseköğretim kurumları arasında bu amaçla yapılacak protokoller ile uzaktan öğretime ilişkin diğer hususlar, EYK'nın önerisi üzerine Senato tarafından belirlenir.

Kontenjanların belirlenmesi ve ilan edilmesi

MADDE 7 – (1) Enstitüler, öğrenci kabul edecekleri lisansüstü programların adlarını, T.C. ve yabancı uyruklu öğrenci kontenjanlarını, başvuru için gerekli belgeleri, son başvuru tarihini ve diğer hususları ilan edilmek üzere akademik takvimde belirtilen süreler içinde Rektörlük makamına sunarlar. Söz konusu ilan, her yarıyıl başlamadan önce verilir. İlan edilen kontenjanların dolmaması durumunda ABD/ASD başkanlığının talebi ve EYK kararı ile öğrenci kayıtları sona ermeden yeniden ilana çıkılabilir.

Başvuru ve kesin kayıt

MADDE 8 – (1) Başvurular, ilan edilen tarihler arasında öncelikle Üniversitenin resmî internet sitesi aracılığıyla yapılır. Online olarak yapılacak bu ön başvuru sonrasında adaylar, sistemden alacakları başvuru formu çıktısını ekinde sunacağı diğer belgelerle beraber ilgili enstitüye şahsen veya resmî vekilleri aracılığıyla elden teslim eder.

(2) Lisansüstü programlara kayıt hakkı kazananlar, ilgili ABD/ASD tarafından yapılan değerlendirmeler ve alınan kurul kararına istinaden EYK onayı ile Üniversitenin internet sitesinde ilan edilir. Kesin kayıt işlemi, istenen belgelerin ilanda belirtilen tarihlerde adayın kendisi veya resmî vekili tarafından ilgili enstitüye verilmesi suretiyle

yapılır. Kesin kayıt hakkı kazanan adaylardan istenen belgelerin aslı veya onaylı örneği kabul edilir. Süresi içerisinde yapılmayan kayıt işlemleri için sonradan yapılacak itiraz veya mazeret beyanları dikkate alınmaz.

(3) Gerçeğe aykırı beyana ve/veya sahte veya tahrif edilmiş belgeye dayalı olarak kesin kayıt yaptıranların kayıtları, programa kayıt tarihi itibarıyla iptal edilir. Mezun olanların diploma dâhil tüm belgeleri de iptal edilir. Öğrenci katkı payı/öğrenim ücretleri geri ödenmez. Bu gibi durumlarda Üniversite, adı geçen öğrenci hakkında adli soruşturma açılmasını isteyebilir.

Yabancı uyruklu öğrencilerin kabulü

MADDE 9 – (1) Yabancı uyruklu öğrenciler, ilgili ABD/ASD görüşü ve EYK kararıyla belirlenen kontenjan dâhilinde Senato tarafından onaylanan esaslar doğrultusunda lisansüstü programlara kabul edilirler.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 10 – (1) Bir yükseköğretim kurumunda yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıt yaptırmış öğrenciler, bağlı oldukları enstitü ABD/ASD başkanlığının uygun görmesi üzerine, özel öğrencilik başvurusunda bulunabilirler. Başvuru talebi, ilgili ABD/ASD tarafından kabul edilen ve EYK tarafından onaylanan öğrencilerin, özel öğrenci statüsünde aldığı ve başardığı lisansüstü derslerin denklik/muafiyet işlemleri, esas olarak kayıtlı oldukları enstitü ABD/ASD başkanlığı tarafından yürütülür.

(2) Özel öğrenci kabul koşulları ve bu konudaki diğer hükümler Senato tarafından belirlenir.

Doktora programından yüksek lisans programına geçiş

MADDE 11 – (1) Dört yıllık lisans mezunu olarak bütünlük doktora programına başlamış ve en az yedi adet dersi ve semineri başarmış bulunan öğrenciler, talepleri halinde ilgili ABD/ASD başkanlığının görüşü alınarak ilgili EYK kararıyla tezli yüksek lisans programına aktarılır ve eksik dersi ya da kredisi/AKTS kredisi bulunmuyorsa tez aşamasından başlatılır. Bu durumda öğrenci kontenjanı aranmaz.

Yatay geçiş ve değişim programları yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 12 – (1) Üniversitedeki veya diğer bir yükseköğretim kurumundaki bir lisansüstü programda en az bir yarıyılı başarı ile tamamlamış öğrenciler, lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir. Yatay geçiş kontenjanları ve kontenjanlara başvurabilecek öğrencilerin programları, ABD/ASD başkanlıklarının görüşü alınarak ilgili EYK kararıyla kesinleşir.

(2) Yatay geçiş başvurusunda bulunacak öğrencilerin, kendi programlarına kayıt oldukları tarihi esas alarak, Senato tarafından belirlenen asgari sınav puanlarını sağlamaları gerekir. Tezsiz yüksek lisans hariç, yüksek lisans programlarında normal öğrenim süresinin son bir yılında; doktora/sanatta yeterlik programlarında ise normal öğrenim süresinin son iki yılında yatay geçiş yapılamaz.

(3) Yatay geçiş değerlendirmesi ilgili ABD/ASD Kurulu kararı ile enstitüye bildirilir. Yatay geçiş işlemi, ilgili EYK kararı ile kesinleşir.

(4) Yatay geçiş yoluyla kabul edilen öğrencilerin dosyası ilgili enstitüden istenir ve intibak işlemleri yapılır.

(5) ABD/ASD Kurulu, ilgili öğrencinin başvurduğu programa intibakı sonrası ek dersler almasını önerebilir.

(6) Yatay geçiş yoluyla enstitüden ayrılan bir öğrencinin dosya muhteviyatı ise yatay geçiş yaptığı yükseköğretim kurumundaki enstitünün talebi sonrasında bir örneği alındıktan sonra gönderilir.

(7) Öğrenci değişim programlarına ilişkin uygulamalar, ilgili mevzuat ve Senatonun belirlediği esaslar çerçevesinde yürütülür.

Öğretim dili

MADDE 13 – (1) Enstitü programlarında öğretim dili Türkçedir. EK'nın önerisi ve Senatonun kararı ile belirli programlarda belirlenen dersler Yükseköğretim Kurulu tarafından izin verilen dillerden birinde verilebilir. Sınavlar ve seminerler, belirtilen dillerden birinde yapılabilir ve tezler de yazılabilir.

(2) Ders, uygulama, tez yazımı ve sınavların yabancı dilde yapılabilmesi için ilgili öğretim üyelerinin, Yükseköğretim Kurulunun belirlediği şartlara sahip olmaları koşulu aranır.

Derslerin açılması ve yürütülmesi

MADDE 14 – (1) Lisansüstü programlarda ilk kez açılacak dersler, ilgili ABD/ASD Kurulunun önerisi, EK'nın kararı ve Senatonun onayıyla belirlenir.

(2) Lisansüstü programlarındaki dersler, ABD/ASD'deki öğretim üyeleri tarafından verilir. Ancak ilgili ABD/ASD'de yeterli öğretim üyesinin olmadığı durumlarda, ilgili öğretim elemanının talebine istinaden, ABD/ASD Kurulunun önerisi ve EYK kararının Üniversite Yönetim Kurulunca uygun görülmesi halinde doktora/sanatta yeterlik, tıpta uzmanlık veya dış hekimliğinde uzmanlık veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik diplomasına sahip öğretim görevlileri ve araştırma görevlileri ders verebilir. Gerekli görüldüğünde, ilgili ABD/ASD Kurulunun önerisi ve EYK kararı ile Üniversite içinde yer alan diğer ABD/ASD'deki veya farklı yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumlarındaki öğretim üyelerine de ders verdirilebilir.

(3) İlgili lisansüstü programda açılan dersler, zorunlu dersler ve seçmeli dersler olarak iki gruba ayrılır. ABD/ASD Kurul kararı ile derslerden; tezli yüksek lisans için en az bir en fazla iki ders, doktora veya sanatta

yeterlik için en az bir en fazla üç ders ve bütünlük doktora veya bütünlük sanatta yeterlik için en az iki en fazla dört ders zorunlu ders sayısı olarak belirlenir ve ilgili EK kararıyla kesinleşir.

(4) Uzmanlık alan dersi, bu konuda Senato tarafından kabul edilen esaslara göre yürütülür. Uzmanlık alan dersi, güz ve bahar yarıyılları ile yaz döneminde de devam eder. Tez çalışmasının iki danışman tarafından yönetildiği durumlarda, uzmanlık alan dersi birinci danışman tarafından açılır. Lisansüstü öğrenciler, uzmanlık alan dersini, kayıt yaptırdığı dönemden itibaren mezun olana kadar her yarıyıl almak zorundadır. Ders dönemini tamamlayan ve tez dönemine geçen öğrencinin uzmanlık alan dersinden iki kez üst üste veya aralıklı üç kez başarısız olması durumunda enstitü ile ilişkisi kesilir.

(5) Senato tarafından uygun görülmesi halinde bazı dersler sadece uzaktan öğretim veya hem uzaktan hem de örgün öğretim yoluyla yürütülebilir.

(6) Karşılıklı değişim programları çerçevesinde yurt içi ve yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından alınan lisansüstü dersler, EYK'nın kararı ile devam etmekte oldukları program için geçerli sayılır.

(7) Bir öğrenci, bir öğretim elemanından bir lisansüstü programda en fazla üç ders alabilir. Uzmanlık alan dersleri, seminer dersleri, Gelişim ve Öğrenme dersi, Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersi, Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersi ve Bilimsel Etik dersi bu kapsamda değerlendirilemez.

(8) Bir öğretim elemanı bir tezli/tezsiz yüksek lisans programında bir yarıyıldaki teorik ve/veya uygulamalı toplamda en fazla üç lisansüstü ders açabilir. Ancak, aynı anda bir doktora programında ve/veya farklı bir tezli/tezsiz yüksek lisans programında daha ders açacak öğretim elemanları için bu sayı en fazla beş olabilir. Uzaktan öğretim tezsiz yüksek lisans programlarında verilen dersler, ikinci öğretim lisansüstü programlar, uzmanlık alan dersleri, dönem projesi dersleri, seminer dersleri, Gelişim ve Öğrenme dersi, Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersi, Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersi ve Bilimsel Etik dersi bu kapsamda değerlendirilemez.

Kredilendirme

MADDE 15 – (1) Bir lisansüstü dersin kredi değeri, dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama (veya laboratuvar) saatinin yarısının toplamıdır. Ders ve diğer faaliyetlerin AKTS olarak kredilendirilmesinde ise bir AKTS kredisi, yaklaşık 25 saatlik öğrenci çalışmasının karşılığı olarak hesaplanır.

(2) Tezli yüksek lisans programı en az 120 AKTS, tezsiz yüksek lisans programı en az 90 AKTS, doktora/sanatta yeterlik programı ise tezli yüksek lisans derecesiyle kabul edilen öğrenciler için en az 240 AKTS, lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler için de en az 300 AKTS kredisi karşılığı olan çalışmalardan oluşur.

Danışman atanması ve danışman değişikliği

MADDE 16 – (1) Enstitü ABD/ASD'lerin tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarına kesin kayıt yaptırmış öğrenciler için öğrencinin çalışmak istediği konu ve öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı dikkate alınarak, ilgili yarıyılın ders kayıt haftası içerisinde Üniversite kadrosunda bulunan bir öğretim üyesi ABD/ASD Kurulunun önerisi ve EYK kararı ile danışman olarak atanır.

(2) Tezsiz yüksek lisans programında ise ABD/ASD başkanlığı her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesini veya doktora/sanatta yeterlik diploması olan bir öğretim görevlisini en geç birinci yarıyılın sonuna kadar belirler. Belirlenen bu danışmanın Üniversitenin kadrosunda yer alması gerekir.

(3) Doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için en az bir yüksek lisans tezi tamamlamış olmaları şartıyla, en az dört yarıyıl lisans ya da iki yarıyıl tezli yüksek lisans programında ders vermiş olmaları gerekir.

(4) Lisansüstü araştırmanın ya da çalışmanın niteliği birden fazla danışmanı gerektirdiği durumlarda, ABD/ASD kurulunun önerisi üzerine EYK, Üniversite içindeki aynı veya farklı bir ABD/ASD'den ya da yurt içi/yurt dışı bir başka yükseköğretim kurumundan ya da kadrosu yükseköğretim kurumları dışından olan en az doktora veya sanatta yeterlik derecesine sahip bir kişiyi ikinci danışman olarak atayabilir.

(5) Yüksek lisans ve doktora programlarında öğretim üyesi başına düşen lisansüstü öğrenci danışmanlığı üst sınırı 14'tür. Bir öğrenciye tez için birden fazla danışman atanması durumunda, iki adet ikinci danışmanlığı bulunan öğretim üyesi, bir adet danışmanlığa sahip sayılır.

(6) Gerekli durumlarda öğrenci veya danışmanın talebi doğrultusunda gerekçeli ABD/ASD Kurulu kararına dayanarak EYK danışman değişikliği yapabilir. Ancak önceki danışmanın yazılı oluru olmaksızın yeni danışman tarafından öğrenciye aynı konuda lisansüstü tez çalışması yaptırılamaz.

(7) İstifa eden, altı aydan fazla süreyle yükseköğretim kurumları dışında başka bir kurumda görevlendirilen öğretim üyesinin danışmanlığı kendiliğinden sona erer. Ancak tez aşamasındaki öğrenciler için öğrencinin ve danışmanın birlikte talebi halinde üç aya kadar EYK kararıyla danışmanlık görevi uzatılabilir.

(8) Emekliye ayrılan veya yükseköğretim kurumları arasında yer değiştiren öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları öğrenci ders aşamasında olduğu durumda sona erer. Ancak öğrenci tez aşamasında ise öğrencinin ve danışmanın birlikte talebi halinde, süreç tamamlanıncaya kadar EYK kararıyla danışmanlık devam eder.

(9) Bir öğretim elemanı, bir veya birden fazla enstitüde aynı anda en çok üç ABD/ASD'de danışman olarak görev alabilir.

Ders kaydı, muafiyet, ders seçme ve ders tekrarı

MADDE 17 – (1) Lisansüstü programlara kayıtlı olan öğrenciler, her yarıyıl için akademik takvimde belirtilen tarihlerde ve varsa adlarına tahakkuk eden katkı payını/öğrenim ücretini ödedikten sonra enstitü tarafından istenen ders kayıt işlemlerini yerine getirmekle yükümlüdür.

(2) Ders kaydını akademik takvimde belirtilen süreler içinde yaptıramayan bir öğrenci, eğitim-öğretim döneminin ilk dört haftası içinde mazeretini yazılı olarak ABD/ASD'ye bildirmesini müteakip EYK tarafından uygun görülmesi halinde, varsa tahakkuk edecek katkı payını veya öğrenim ücretini kanuni gecikme faizi ile birlikte ödeyerek ders kaydını yaptırabilir.

(3) Yabancı uyruklu öğrenciler, kayıtlı oldukları tezli, tezsiz ya da uzaktan öğretim programlarına ait Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenen ücretleri ödemek ve ilgili enstitü müdürlüğüne istenen kayıt işlemlerini yerine getirmek zorundadırlar.

(4) Katkı payı, ders ücreti, ikinci öğretim ve benzeri ücretlerini ödemeyenlerin ders kayıt işlemleri yapılamaz, kendilerine öğrenci belgesi, staj yazısı, askerlik belgesi gibi belgeler verilmez ve öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Ayrıca, kayıt süresi içinde ders kaydını yapmayan öğrencinin kayıtlı olmadığı bu süre azami öğrenim süresine sayılır.

(5) Yatay geçiş yoluyla veya lisansüstü programlar arası geçiş yaparak gelen veya aynı programdan daha önce ilişiği kesilip tekrar kayıt hakkı kazanan öğrencilerin daha önce aldığı ve başarılı olduğu lisansüstü derslerin ya da diğer faaliyetlerin/uygulamaların muafiyet işlemlerinde, üzerinden üç yıl geçmemiş olması koşulu aranır ve muaf tutulacak bu dersler, ilgili lisansüstü eğitimde asgari olarak alınması gereken kredili derslerin %50'sini geçemez. Ancak Enstitü zorunlu dersleri, bu muafiyet hesabına dâhil değildir. Muafiyet talebinde bulunacak öğrencilerin kesin kayıt tarihinden itibaren beş iş günü içerisinde bir dilekçe ile birlikte şahsen veya resmî vekiller aracılığıyla ilgili ABD/ASD başkanlığına başvurmaları gerekir. Başvuru dilekçesinin ekine, daha önce öğrenim görülen yükseköğretim kurumu tarafından onaylanmış ders içerikleri ve öğrenim belgesinin (transkript) eklenmesi gerekir. Muafiyet talebi, ABD/ASD kurulunun teklifi üzerine ilgili EYK tarafından beş iş günü içerisinde karara bağlanır. Yüksek lisans derecesiyle kabul edilen doktora/sanatta yeterlik öğrencileri, yüksek lisans öğrenimi sırasında aldıkları dersler için muafiyet talebinde bulunamazlar.

(6) Tezli yüksek lisansa kesin kayıt yaptıran öğrenci, almakla yükümlü olduğu Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik derslerinden muaf olmak için enstitüye kesin kayıt tarihinden itibaren beş iş günü içerisinde muafiyet isteğini içeren bir dilekçe ile birlikte şahsen veya resmî vekiller aracılığıyla başvurabilir. Başvuru dilekçesinin ekine daha önce öğrenim görülen yükseköğretim kurumu tarafından onaylanmış ders içerikleri ve öğrenim belgesinin (transkript) eklenmesi gerekir. Muafiyet talebi, ilgili EYK tarafından beş iş günü içerisinde derslerin hangi tarihte alındığına bakılmaksızın karara bağlanır.

(7) Doktora/sanatta yeterliğe kesin kayıt yaptıran öğrenci, almakla yükümlü olduğu Gelişim ve Öğrenme ve Öğretimde Planlama ve Değerlendirme derslerinden muaf olmak için, kesin muafiyet isteğini içeren bir dilekçe ile birlikte şahsen veya resmî vekiller aracılığıyla doktora tezinin bitimine kadar başvurabilir. Başvuru dilekçesinin ekine daha önce öğrenim görülen yükseköğretim kurumu tarafından onaylanmış ders içerikleri ve öğrenim belgesinin (transkript) eklenmesi gerekir. Muafiyet talebi, ilgili EYK tarafından beş iş günü içerisinde derslerin hangi tarihte alındığına bakılmaksızın karara bağlanır.

(8) Akademik takvimde belirtilen ders kaydı süresi içinde, danışman onayı ile ders olarak ilgili programa kayıt yaptıran bir öğrenci, ilgili akademik takvimde belirtilen tarihlerde yine danışmanın uygun görüşünü alarak, o yarıyılın lisansüstü öğretim programında açılan farklı dersleri ekleyebilir ya da aldığı bazı dersleri çıkarabilir. Ders kayıtları için ayrılan sürenin bitmesiyle birlikte seçilen lisansüstü dersler artık kesinleşmiş sayılır.

(9) Öğrenciler, ilgili ABD/ASD kurulları tarafından belirlenen zorunlu derslerden başarısız oldukları takdirde bu zorunlu dersleri tekrar almak mecburiyetindedirler. Seçmeli derslerden başarılı olamayan öğrenciler ise, aynı dersleri tekrar alabilecekleri gibi bunların yerine danışman onayıyla bu derslere eşdeğer kabul edilen başka seçmeli dersleri de, ABD/ASD başkanlığı tarafından enstitüye bildirilmesini müteakip EYK kararıyla alabilirler. Yeni alınan seçmeli ders başarısız olunan bir önceki seçmeli dersin tekrarı olarak kabul edilir.

Derslere devam zorunluluğu, sınavların değerlendirilmesi ve sınav notuna itiraz

MADDE 18 – (1) Teorik ve uygulamalı derslere devam mecburiyeti vardır. Öğrenci, derslerin en az %70'ine devam etmek zorundadır. Derslerin sınavları ve değerlendirme şekli ile öğrencinin herhangi bir yarıyıldan sonra programına devam edebilmesi için gerekli ek başarı koşulları Senato tarafından belirlenebilir.

(2) Yeterlik, seviye tespit veya ders başarılarını ölçen tüm sınavlar, sözlü, uygulamalı ve/veya kâğıt ortamında eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde elektronik ortamda da yapılabilir. Sınavlarda sorulacak soruların hazırlanması, soru bankasının oluşturulması ve şifrelenmesi, sınav sorularının kâğıt ortamında veya elektronik ortamda saklanması ile sınav güvenliğinin sağlanması Yükseköğretim Kurulunun uygun gördüğü esaslara göre belirlenir.

(3) Lisansüstü programlarda yeterlik, tez izleme veya tez savunma sınavları, salt çoğunluğun fiilen sınavda yer alması şartıyla, ABD/ASD üzerinden ilgili enstitüye geçerli bir mazeret sunarak katılamayacağını beyan eden diğer jüri

üyesinin/üyelerinin bulunduğu mekândaki sesli ve görüntülü iletişim teknolojileri kullanılarak da yapılabilir. Bu durumlarda sınava fiilen katılmayan jüri üyesinin değerlendirme sonucunun ilgili enstitüye on iş günü içerisinde gönderilmesi gerekir.

(4) Derslerin değerlendirilmesine esas olan başarı notlarına itiraz, sınav sonuçlarının yayımlanmasını takip eden üç iş günü içinde resmî olarak ilgili enstitüye yapılır. İlgili enstitü müdürü, biri sınavı yapan öğretim üyesi olmak üzere ilgili ABD/ASD öğretim üyelerinden meydana gelen üç kişilik bir komisyon kurar. Komisyon, itirazları üç iş günü içinde sonuçlandırır. Komisyondan gelen sonuç ise, üç iş günü içinde öğrenciye duyurulur.

Başarı notu

MADDE 19 – (1) Sınavlar 100 üzerinden verilen puanlar ile değerlendirilir.

(2) Öğrencilerin başarı notunun hesaplanmasında mutlak değerlendirme sistemi kullanılır.

(3) Bir lisansüstü dersinden başarılı sayılmak için, o dersin yarıyıl sonu/bütünleme sınavı notunun tezli ve tezsiz yüksek lisans programları için 100 puan üzerinden en az 70 puan; doktora ve sanatta yeterlik programlarında ise 100 puan üzerinden en az 80 puan olması gerekir.

(4) Harf notlarına ve değerlendirilmesine ilişkin esaslar şunlardır:

a) Öğrencinin ders başarı notu ve bunların karşılığı olan harf notları ile bu notların katsayıları aşağıda gösterilmiştir:

<u>Not</u>	<u>Katsayı</u>	<u>Puan</u>
AA	4.00	90,00 – 100
BA	3.50	80,00 – 89,99
BB	3.00	70,00 – 79,99
CB	2.50	65,00 – 69,99
CC	2.00	60,00 – 64,99
DC	1.50	55,00 – 59,99
DD	1.00	50,00 – 54,99
FD	0.50	40,00 – 49,99
FF	0.00	0,00 – 39,99
F1, F2	0.00	0

b) F1, F2 ve diğer notlar aşağıda tanımlanmıştır:

1) F1: Öğrenci yarıyıl içinde derse devam koşulunu yerine getirmedi. Yarıyıl sonu sınavına giremez.

2) F2: Öğrenci yarıyıl içinde derse devam koşulunu ve dersin diğer gereklerini yerine getirdi. Yarıyıl sonu sınavına girebileceği halde sınava girmedir.

3) SR (Süren Ders): Eğitim-öğretim süresi içinde henüz bir puan değeri ile sonuçlandırılmamış dersleri alan öğrencilere verilir.

4) SD (Sorumluluğu Düşer): Kapatma, değiştirme ve benzeri uygulamalar ile öğrencinin sorumluluğu dışında kalan daha önce başarısız olduğu dersler için verilir, ortalamaya girmez ve öğrencinin son başarı durumunu gösterir çizelgede dikkate alınmaz.

5) MF (Muaf): Muaf edilen dersler için verilir.

6) W (Dersten Çekilme): Ders seçimi yaptığı halde seçtiği derse devam etmek istemeyen ve dersi bırakmak isteyen öğrencilere verilir. Öğrenci, eğitim-öğretimin başladığı ilk dört hafta sonuna kadar dersten çekilebilir.

Kayıt dondurma

MADDE 20 – (1) Eğitim-öğretim döneminin ilk dört haftası içinde talep etmeleri üzerine öğrencilerin kayıtları, varsa adlarına tahakkuk eden katkı payı ödemesini yatırmış olmaları koşuluyla, aşağıda belirtilen nedenlerden en az birinin varlığı halinde ilgili ABD/ASD kurulu ve EYK kararıyla yarıyıl esasına göre dondurulabilir:

a) Öğrencinin sağlık kurulu raporları ile belgelenmiş sağlıkla ilgili mazeretinin olması.

b) Mahallin en büyük mülki idare amirince verilecek bir belge ile belgelenmiş olması şartı ile tabii afetler nedeniyle öğrencinin öğrenimine ara vermek zorunda kalmış olması.

c) Öğrencinin yabancı dil öğrenmek amacıyla yurt dışına gideceğini belgelemesi.

ç) Öğrencinin tutukluluk hali.

d) İlgili mevzuat hükümlerine göre öğrencinin, yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası almasını gerektirmeyen mahkûmiyet hali.

e) Öğrencinin hangi nedenle olursa olsun, tecil hakkını kaybetmesi veya tecilinin kaldırılması suretiyle askere alınması.

f) İlgili EYK tarafından haklı ve geçerli kabul edilebilecek diğer nedenlerin ortaya çıkması.

(2) Azami kayıt dondurma süresi; bilimsel hazırlık programında bir yarıyıl, tezli ve tezsiz yüksek lisansda iki yarıyıl, doktora/sanatta yeterlikte dört yarıyıldır. Askerlik, tutukluluk ve mahkûmiyet durumlarında ise, bu hallerin süresi kadardır.

(3) Yabancı dil öğrenmek amacıyla kayıt dondurarak yurt dışına giden öğrencilerin dil eğitimi aldığına dair belgelerle yurt dışına giriş ve çıkış tarihlerini gösteren pasaport kayıtlarını ilgili enstitüye ibraz etmemeleri halinde yapılan kayıt dondurma işlemi EYK kararı ile iptal edilir.

İlişik kesme

MADDE 21 – (1) Lisansüstü programlara kayıtlı öğrencilerin, 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmedikleri takdirde veya öğrencinin kendi isteği üzerine dilekçe ile başvurması halinde EYK kararı doğrultusunda kayıtlı olduğu programla ilişkisi kesilir.

(2) Herhangi bir sebeple ilişkisi kesilip daha sonra ilgili mevzuat gereği yeniden kayıt yaptıran öğrencilerin intibakı ilgili ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile yapılır. Bu öğrencilerin ilişkisi kesilmeden önceki öğrenimde geçen süreleri öğrenim sürelerinden sayılır. Bunlardan tez döneminde olanlar için öncelikli olarak ilişki kesilmeden önceki danışmanları yeniden atanabilir. Bu öğrenciler, ders dönemi, doktora/sanatta yeterlik, tez dönemi ve diğer hususlar konusunda bu Yönetmelikteki hükümlere tabidir.

Tebliğat

MADDE 22 – (1) Öğrencilere resmî olarak yapılması gereken her türlü tebliğat, imza karşılığı şahsen kendisine veya öğrencilerin beyan ettikleri en son adresine veya öğrencinin elektronik posta adresine ya da Üniversitenin internet sitesi üzerinden yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Tezli yüksek lisans programının kapsamı

MADDE 23 – (1) Tezli yüksek lisans programı; en az dört yıl süreli bir yükseköğretim kurumundan, lisans diploması veya buna eşdeğer bir derece almış ve öğretim görmüş olanlar ile lisans çalışmalarını yurt dışında tamamlamış ve diploma denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış olanların başvurabileceği bir programdır.

Tezli yüksek lisans programının amacı

MADDE 24 – (1) Tezli yüksek lisans programının amacı; öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama, sanat alanında sanat yapıtlarını yorumlama, değerlendirme ve üretme yeteneği kazanmasını sağlamaktır.

Öğrenci kabulü, başvuru ve başvuru şartları

MADDE 25 – (1) T.C. vatandaşları ile yurt dışında ikamet eden Türk ve yabancı uyruklu adaylar da tezli yüksek lisans programlarına kabul edilir.

(2) Programa başvuracak adaylar ilanda belirtilen süreler içerisinde istenilen belgelerle birlikte ilgili enstitüye başvururlar. Başvurularda istenilen belgelerin aslı veya enstitü tarafından onaylı örneği kabul edilir. Askerlik durumu ve adli sicil kaydına ilişkin olarak ise adayın yazılı beyanına dayanılarak işlem yapılır. Kesin kayıt hakkını kazanan adaylardan, başvuru sırasında teslim ettiği belgeler tekrar istenmez.

(3) Programa başvuracak adaylarda aşağıdaki şartlar aranır:

a) Adayların lisans diplomasına/mezuniyet belgesine sahip olmaları gerekir. Mezun durumda olabilecek adayların başvuruları kabul edilir, ancak diploma/mezuniyet belgelerini ilgili programın giriş sınavı tarihinden beş gün öncesine kadar ilgili enstitüye teslim etmedikleri takdirde başvuruları geçersiz sayılır.

b) Lisans öğrenimlerini yurt dışında tamamlayan adayların Yükseköğretim Kurulundan denklik belgesi almış olmaları gerekir.

c) Adayların geçerli olan ALES'ten başvurduğu programın puan türünde en az 55 ALES puanına sahip olmaları gerekir. Ayrıca ALES yerine taban puan karşılığı Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen diğer uluslararası sınavlarda alınan notları gösteren resmî belgeler de geçerlidir. Ancak;

1) Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki anasanat ve anabilim dallarına öğrenci kabulünde,

2) Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/diş hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında, ALES şartı aranmaz.

ç) (c) bendinin (2) numaralı alt bendi kapsamındaki adayların değerlendirme işlemleri için;

1) Senato tarafından mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, 55'ten düşük 75'ten fazla olmamak üzere bir puan belirlenir ve ilgili programın şartlarında ilan edilir.

2) Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir.

3) İlan edilen puan, puan türüne bakılmaksızın ALES puanı olarak hesaplamalara dahil edilir.

d) Yurt dışında ikamet eden Türk ve yabancı uyruklu adayların öğretim etkinliklerini izleyebilecek kadar Türkçe bildiklerini; üniversitelerin Türk Dili bölümleri veya üniversitelerin ilgili merkezleri tarafından verilen Türkçe sınav sonuç belgesi ile belgelemeleri gerekir.

e) İlgili ABD/ASD Kurulu gerekli görmesi halinde adaylardan portfolyo, niyet mektubu, referans mektubu veya yabancı dil belgesi gibi ek belgeler talep edebilir. Başvuru için gerekli ek belgeler ilgili ABD/ASD Kurulunun önerisi ve EYK kararı ile onaylanarak ilan edilir.

Giriş sınavı

MADDE 26 – (1) Tezli yüksek lisans programlarına başvuran adayların seçilme işlemi ilgili ABD/ASD tarafından aşağıdaki yöntemlerden biri kullanılarak gerçekleştirilir:

a) Başvurularda, öğrencinin lisans mezuniyet not ortalaması yüzlük not sisteminden farklı ise öğrencinin lisans mezuniyet not ortalaması Senato tarafından onaylanan not dönüşüm esaslarına göre yüzlük not sistemine dönüştürülür. Her bir aday için 100 tam puan üzerinden bir mülakat ve/veya yazılı sınav değerlendirmesi yapılır. Mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunda 60 ve üzerinde puan alan her aday için; lisans mezuniyet not ortalamasının %25'i, ilgili puan türünde ALES standart veya eşdeğer puanının %50'si, mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunun %25'i esas alınarak tezli yüksek lisans giriş puanı hesaplanır. Tezli yüksek lisans giriş puanı en az 65 olan adaylar ilgili ABD/ASD için ilan edilen kontenjanlara puan sırasına göre sıralanarak başvuru programlarına yerleşmeye hak kazanırlar. Tezli yüksek lisans giriş puanları eşit olan adaylardan ilgili puan türündeki ALES puanı yüksek olan, ALES puanları da eşit ise lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan adaya öncelik verilir. Her program için belirtilen şartları sağlayan adaylar arasından, en çok kontenjan sayısı kadar yedek aday ilanda belirtilir.

b) Başvurularda yalnız ALES puan üstünlüğü dikkate alınır ve ilan edilen kontenjan kadar aday, ilgili programa asıl olarak kabul edilir. En fazla asıl öğrenci sayısı kadar yedek aday sıralama sonucunda belirlenir.

(2) Güzel Sanatlar Enstitüsü bünyesindeki lisansüstü programlara başvurularda, öğrencinin lisans mezuniyet not ortalaması yüzlük not sisteminden farklı ise öğrencinin lisans mezuniyet not ortalaması Senato tarafından onaylanan not dönüşüm esaslarına göre yüzlük not sistemine dönüştürülür. Her bir aday için 100 tam puan üzerinden bir mülakat ve/veya yazılı sınav değerlendirmesi yapılır. Mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunda 60 ve üzerinde puan alan her bir aday için lisans mezuniyet not ortalamasının %25'i, yetenek sınavı sonucunun %50'si, portfolyo incelemesi ile mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunun %25'i alınarak tezli yüksek lisans giriş puanı hesaplanır. Tezli yüksek lisans giriş puanı en az 65 olan adaylar ilgili ABD/ASD için ilan edilen kontenjanlara puan sırasına göre sıralanarak başvuru programlarına yerleştirilirler. Yüksek lisans giriş puanları eşit olan adaylardan lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan adaya öncelik verilir. Her program için belirtilen şartları sağlayan adaylar arasından, en çok kontenjan sayısı kadar yedek aday ilanda belirtilebilir.

(3) Giriş sınav jürisi ilgili ABD/ASD önerisi ve EYK kararı ile belirlenen ilgili ABD/ASD'de görevli üç veya beş asıl ve iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Gerekli hallerde, giriş sınav jürisi Müdürün önerisi üzerine EYK kararı ile Üniversite içinden veya başka bir yükseköğretim kurumundan ABD/ASD şartı aranmaksızın Rektörlük onayı ile oluşturulabilir.

Kayıt

MADDE 27 – (1) Tezli yüksek lisans programlarına kayıt hakkını kazanan adayların listesi, EYK kararı ile kesinleşir ve ilgili enstitü tarafından ilan edilir. Enstitüye kayıt yaptırmaya hak kazanan adayların kesin kayıtları, akademik takvimde ilan edilen günlerde yapılır. Kazanan adaylar, ilgili enstitü tarafından istenen belgeleri ilanda belirtilen süreler içinde enstitüye vererek kesin kayıtlarını yaptırırlar. Kayıt için adaylardan istenen belgelerin aslı veya enstitü tarafından onaylı örneği kabul edilir. Süresi içinde kesin kaydını yaptırmayan adaylar kayıt haklarını kaybederler. Kesin kayıt yaptırmayan adayların yerine ilan edilen günlerde yedek adaylar başarı sırasına göre kayıtlarını yaptırırlar.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 28 – (1) Nitelikleri aşağıda belirtilen adaylara, eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir:

a) Lisans derecesini başvurdukları programdan farklı alanlarda almış olan adaylar.

b) Lisans derecelerini başvurdukları Üniversite dışındaki diğer yükseköğretim kurumlarından almış olan adaylar.

(2) Bilimsel hazırlık programı uygulanacak öğrenciler için lisans derslerinden en az üç en fazla altı dersten oluşan bilimsel hazırlık programı, ilgili ABD/ASD Kurulu tarafından oluşturularak ilgili enstitüye önerilir. EYK tarafından onaylanan bilimsel hazırlık programı ilgili ABD/ASD başkanlığınca yürütülür. Lisansı olmayan programlar için ise ABD/ASD Kurulunun teklifi ve EYK onayı ile ayrı bir bilimsel hazırlık programı oluşturabilir.

(3) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, tezli yüksek lisans programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak, bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili ABD/ASD Kurulunun önerisi ve EYK'nın onayı ile tezli yüksek lisans programından dersler de alabilir. Bu şekilde alınan ve başarılı olunan dersler, bilimsel hazırlık programının tamamlanmasından sonra tezli yüksek lisans programı derslerinden sayılır. Ancak muaf tutulacak derslerin sayısı, öğrencinin asgari olarak alması gereken toplam kredili derslerin %50'sini geçemez.

(4) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıl olup bu sürenin sonunda bilimsel hazırlık programındaki tüm dersleri başarı ile tamamlayan öğrenciler kabul edildikleri programa başlayabilirler. Bilimsel hazırlık programında başarısız olan öğrencilerin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(5) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili derslere devam, sınavlar, ders notları, ders tekrarı, kayıt silme ve diğer esaslar için öğrencinin ders aldığı programın mevzuat hükümleri geçerlidir. Bilimsel hazırlık dersleri not dökümü belgesinde görünür ancak, tezli yüksek lisans not ortalamasında hesaba katılmaz.

Öğrenim süresi ve dersler

MADDE 29 – (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır. Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan öğrenciler ile azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencilerin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(2) Tezli yüksek lisans programı toplam yirmi bir ulusal krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer dersi, uzmanlık alan dersi ve tez çalışmasından oluşur. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim yılı 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla, seminer dersi dâhil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Tezli yüksek lisans programına kayıtlı bir öğrencinin lisans programlarından alabileceği ders sayısı, lisans öğrenimi sırasında almamış olması koşuluyla en fazla iki olup, dersin Üniversite içinde verilen lisans derslerinden olması durumunda danışman onayı; Üniversite dışındaki diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan lisans derslerinden olması durumunda ise danışman onayına ek olarak ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı gerekir. Ancak bu lisans dersleri, ders yüküne ve tezli yüksek lisans programı için gerekli olan toplam krediye sayılmaz.

(4) Tezli yüksek lisans programına kayıtlı öğrencilerin Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik derslerini almaları zorunludur. Kredisiz olan ve tez döneminde de alınabilecek bu dersleri seçen öğrenciler başarılı veya başarısız olarak değerlendirilirler. Bu dersleri başarı ile tamamlayamayanlar tez savunma sınavına alınmazlar.

(5) Bir öğrencinin, kendi programı dışındaki bir program veya enstitüden alabileceği lisansüstü ders adedi, yabancı bir dilde verilen dersler de dâhil olmak üzere en fazla iki olup, uzmanlık alan dersi bu sayıya dâhil edilmez. Alınacak dersin Üniversite içinden olması durumunda danışman onayı; Üniversite dışındaki diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumundan olması durumunda ise danışman onayına ek olarak ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı gerekir.

(6) Disiplinler arası programlardaki bir öğrencinin, kendi programı dışındaki bir program veya enstitüden alabileceği lisansüstü ders adedi, yabancı bir dilde verilen dersler de dâhil olmak üzere en fazla dört olup, uzmanlık alan dersi bu sayıya dâhil edilmez. Alınacak dersin Üniversite içinden olması durumunda danışman onayı; Üniversite dışındaki diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumundan olması durumunda ise danışman onayına ek olarak ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı gerekir.

(7) Öğrenci, ilgili programa kayıt yaptırmadan önce Üniversite içindeki ve diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumlarındaki başka bir programdan almış olduğu ve üzerinden üç yıl geçmemiş olan derslerini, danışmanın ve ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile kayıtlı olduğu programda saydırabilir. Ancak muaf tutulacak derslerin sayısı, öğrencinin asgari olarak alması gereken toplam kredili derslerin hiçbir şekilde %50'sini geçemez. Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersleri muafiyet hesabına dâhil değildir.

(8) Öğrencinin bir dersten başarılı sayılabilmesi için notunun 100 tam puan üzerinden en az 70 puan olması gerekir. Uzmanlık alan ve seminer dersleri için öğrenciler, dersi yürüten öğretim elemanı/elemanları tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(9) Öğrenciler, başarısız oldukları zorunlu dersleri tekrar almakla yükümlüdürler. Seçmeli derslerden başarılı olamayan öğrenciler ise aynı dersleri tekrar alabilecekleri gibi bunların yerine danışman onayıyla bu derslere eşdeğer kabul edilen başka seçmeli dersleri de ABD/ASD başkanlığı tarafından enstitüye bildirilmesini müteakip EYK kararıyla alabilirler. Yeni alınan seçmeli ders, başarısız olunan bir önceki seçmeli dersin tekrarı olarak kabul edilir.

Tez önerisi ve tezin sonuçlanması

MADDE 30 – (1) Öğrencinin araştırma konusunu içeren tez önerisi, akademik takvimde belirlenen tarihlerde olması koşuluyla danışmanın görüşü üzerine, ilgili ABD/ASD Kurulu tarafından enstitüye iletilir ve EYK kararı ile kesinleşir. Tez önerisine ilişkin değişiklikler, ABD/ASD Kurulu önerisi ve EYK kararı ile yapılır.

(2) Öğrenci, tezini Senato tarafından belirlenen esaslara uygun biçimde yazmak ve belirlenen tarihte jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır. Öğrencinin tezini savunabilmesi için savunmaya alınacağı dönemin uzmanlık alan dersinden başarılı olması gerekir. Aksi takdirde, azami süresini aşmaması koşuluyla uzmanlık alan dersinden başarılı olduğu dönemi beklemesi gerekir. Öğrenci, yüksek lisans tezini savunmadan önce, eğer düzeltme verildiyse düzeltmeyi de tamamlayarak tezini danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde karar verilmek üzere tez EYK'ya gönderilir. Öğrenci, tez savunma sınavından en az yedi gün önce tezinin birer nüshasını jüri üyelerine teslim etmek zorundadır.

(3) ABD/ASD Kurulu, söz konusu teze ait jüri önerilerini, sınav tarihini ve tezin bir nüshasını tez savunmasından en az on beş gün önce enstitüye göndermek zorundadır. Tez jürisi, uzmanlık alanları göz önünde bulundurularak, ilgili ABD/ASD Kurulunun önerisi ve EYK'nın onayı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı ve en az biri başka bir

yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumundan olmak üzere üç veya beş sıl ve yine en az biri yurt içi/yurt dışı başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere iki yedek ğretim üyesinden oluşur. Jürinin üç kiŐiden oluŐması durumunda ikinci tez danışmanı jüri yesi olamaz. Zorunlu hallerde tez sınavına katılamayan jüri yeleri yerine yeni jüri yeleri atanabilir.

(4) Sınav tarihinin EYK tarafından onaylanmasından sonra tez, jüri üyelerine gönderilir. Jüri yeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. İlgili jürinin gerekçeli kararı ile tez savunma sınavı öğrencinin azami süresi aşılmamak koşuluyla bir ay ertelenebilir. Erteleme kararı bilgisi jüri toplanma süresinin en geç son günü danışman tarafından ilgili enstitüye yazılı olarak bildirilir. Süresi içinde tez savunmasının yapılamaması durumunda EYK resen yeni bir jüri belirler. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma sınavı dinleyicilerin katılımlına açık olarak yapılır. Dinleyiciler, ğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşur. Dilekçe ile mazeretini tez savunma sınavının yapılacağı günden en geç bir gün önce beyan eden asıl ye/üyeler yerine yedek ye/üyeler ilgili ABD/ASD başkanlığı tarafından tez savunma sınavına davet edilir. Jüri yeleri toplandığı halde öğrencinin tez savunmasına girmemesi halinde, durum jüri yeleri tarafından tutanak altına alınır ve tutanak aynı gün ilgili enstitüye teslim edilir. Öğrenci mazeretini belgelendirdiği ve bu mazeret EYK tarafından kabul edildiği takdirde, mazeret süresinin bitiminden itibaren on beş gün içinde yeniden tez savunma sınavına alınır. EYK'ya mazeret sunmayan veya mazereti kabul edilmeyen ya da mazeretli olsa dahi iki kez tez savunma sınavına girmeyen öğrencinin enstitü ile ilişiği kesilir.

(5) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı bir oturum yaparak tez hakkında jüri üyelerinin raporlarını da dikkate alarak salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar ilgili ABD/ASD başkanlığınca tez savunma sınavını izleyen üç iş günü içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Varsa tez başlığına ilişkin değişiklik nerileri de tez savunma sınav jürisinin teklifi zerine ABD/ASD Kurulu kararını müteakip EYK onayı ile yapılır.

(6) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişiği kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen ğrenci en geç üç ay içinde gerekli düzeltmeleri yapmak suretiyle tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Verilen düzeltme süreleri öğrencinin azami süresine dâhil değildir. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin enstitü ile ilişiği kesilir. Tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması halinde, azami süreleri içerisinde tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(7) Tez savunması sonucunda başarılı bulunan tezin fikri mülkiyet hakkı, aksi belirtilmedikçe niversiteye aittir.

Diploma

MADDE 31 – (1) Tez sınavında başarılı olmak ve Senato tarafından belirlenen mezuniyet için gerekli diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi Şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine ilgili ABD/ASD Kurulunun kararı ve EYK onayı ile tezli yüksek lisans diploması verilir. Bu koşulları yerine getirmeyen ğrenci, koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde enstitü ile ilişiği kesilir.

(2) Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü ABD/ASD programının Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı ve mezuniyet tarihi bulunur. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(3) ğrencilere diploma ile birlikte İngilizce diploma eki verilir. Diploma eklerinde öğrencinin gördüğü öğrenimin nitelikleri, öğrencinin başarı durumu ve diploma türü belirtilir.

(4) Diplomasını kaybeden ve bu durumu belgeleyen öğrenciye ikinci ve son kez yeni bir diploma hazırlanarak verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Tezsiz yüksek lisans programının kapsamı

MADDE 32 – (1) Tezsiz yüksek lisans programı; en az dört yıl süreli bir yükseköğretim kurumundan lisans diploması veya buna eşdeğer bir derece almış ve ğretim görmüş olanlar ile lisans çalışmalarını yurt dışında tamamlamış ve diploma denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış olanların başvurabileceği bir programdır.

Tezsiz yüksek lisans programının amacı

MADDE 33 – (1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı; öğrenciye mesleki konuda derin bilgi kazandırmak ve mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir. Tezsiz yüksek lisans programı uzaktan ğretim yoluyla veya ikinci lisansüstü ğretim olarak da yürütülebilir.

Öğrenci kabulü, başvuru ve başvuru Şartları

MADDE 34 – (1) T.C. vatandaşlarının yanı sıra yurt dışında ikamet eden Türk ve yabancı uyruklu adaylar da tezsiz yüksek lisans programlarına kabul edilir.

(2) Programa başvuracak adaylar ilanda belirtilen süreler içerisinde istenilen belgelerle birlikte ilgili enstitüye başvururlar. Başvurularda istenilen belgelerin aslı veya enstitü tarafından onaylı örneği kabul edilir. Askerlik durumu ve adli sicil kaydına ilişkin olarak ise adayın yazılı beyanına dayanılarak işlem yapılır. Kesin kayıt hakkını kazanan adaylardan, başvuru sırasında teslim ettiği belgeler tekrar istenmez.

(3) Programa başvuracak adaylarda aşağıdaki şartlar aranır:

a) Adayların lisans diplomasına/mezuniyet belgesine sahip olmaları gerekir.

b) Lisans öğrenimlerini yurt dışında tamamlayan adayların Yükseköğretim Kurulundan denklik belgesi almış olmaları gerekir.

c) Yurt dışında ikamet eden Türk adaylar ile yabancı uyruklu adayların öğretim etkinliklerini izleyebilecek kadar Türkçe bildiklerini; üniversitelerin Türk Dili bölümleri veya üniversitelerin ilgili merkezleri tarafından verilen Türkçe sınav sonuç belgesi ile belgelemeleri gerekir.

(4) Uzaktan öğretim tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabul şartları, ilgili ABD/ASD Kurulu önerisi üzerine EYK tarafından belirlenir.

(5) Tezsiz yüksek lisans programlarına başvuru koşullarını sağlayan adaylar, girmek istedikleri en çok iki programa başvurabilirler.

Giriş sınavı

MADDE 35 – (1) Başvurularda, öğrencinin lisans mezuniyet not ortalaması yüzlük not sisteminden farklı ise öğrencinin lisans mezuniyet not ortalaması Senato tarafından onaylanan not dönüşüm esaslarına göre yüzlük not sistemine dönüştürülür. Her bir aday için 100 tam puan üzerinden bir mülakat değerlendirme yapılır. Mülakat sonucunda 50 ve üzerinde puan alan her aday için; lisans mezuniyet not ortalamasının %75'i ve mülakat sonucunun %25'i, mülakat yapılmadığı durumlarda ise, adayın mezuniyet not ortalaması esas alınarak tezsiz yüksek lisans giriş puanı belirlenir. Tezsiz yüksek lisans giriş puanı en az 50 olan adaylar ilgili ABD/ASD için ilan edilen kontenjanlara, öncelikle program tercih sırasına, sonra da puan sırasına göre sıralanarak başvurulan programlara yerleştirilirler. Her program için belirtilen şartları sağlayan adaylar arasından, en çok kontenjan sayısı kadar yedek aday ilanda belirtilir.

(2) Giriş sınav jürisi ilgili ABD/ASD önerisi ve EYK kararı ile belirlenen ilgili ABD/ASD'de görevli üç asıl ve iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Gerekli hallerde, giriş sınav jürisi Müdürün önerisi ile Üniversite içinden veya başka bir yükseköğretim kurumundan ABD/ASD şartı aranmaksızın Rektörlük onayı ile oluşturulabilir.

Kayıt

MADDE 36 – (1) Tezsiz yüksek lisans programlarına kayıt hakkını kazanan adayların listesi, EYK kararı ile kesinleşir ve enstitü tarafından ilan edilir. Enstitüye kayıt yaptırmaya hak kazanan adayların kesin kayıtları, akademik takvimde ilan edilen günlerde yapılır. Kazanan adaylar, enstitü tarafından istenen belgeleri süresi içerisinde enstitüye vererek kesin kayıtlarını yaptırırlar. Kayıt için adaylardan istenen belgelerin aslı veya enstitü tarafından onaylı örneği kabul edilir. Süresi içinde kesin kaydını yaptırmayan adaylar kayıt haklarını kaybederler. Kesin kayıt yaptırmayan adayların yerine ilan edilen günlerde yedek adaylar başarı sırasına göre kayıtlarını yaptırırlar.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 37 – (1) Nitelikleri aşağıda belirtilen adaylara eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir:

a) Lisans derecesini başvurdukları tezsiz yüksek lisans programından farklı alanlarda almış olan adaylar.

b) Lisans derecelerini başvurdukları Üniversite dışındaki diğer yükseköğretim kurumlarından almış olan adaylar.

(2) Bilimsel hazırlık programı uygulanacak öğrenciler için lisans programlarından en az üç, en fazla altı dersten oluşan bilimsel hazırlık programı ilgili ABD/ASD Kurulu tarafından oluşturularak ilgili enstitüye önerilir. EYK tarafından onaylanan bilimsel hazırlık programı ilgili ABD/ASD başkanlığınca yürütülür. Lisansı olmayan programlar için ise ABD/ASD kurulunun teklifi ve EYK onayı ile ayrı bir bilimsel hazırlık programı oluşturulabilir.

(3) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programı tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak, bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık programı derslerinin yanı sıra ilgili ABD/ASD Kurulunun önerisi ve EYK'nın onayı ile tezsiz yüksek lisans programından dersler de alabilir. Bu şekilde alınan ve başarılı olunan dersler, bilimsel hazırlık programının tamamlanmasından sonra tezsiz yüksek lisans programı derslerinden sayılır. Ancak muaf tutulacak derslerin sayısı, öğrencinin asgari olarak alması gereken toplam kredili derslerin %50'sini geçemez.

(4) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıl olup bu sürenin sonunda bilimsel hazırlık programındaki tüm dersleri başarı ile tamamlayan öğrenciler kabul edildikleri programa başlayabilirler. Bilimsel hazırlık programında başarısız olan öğrencilerin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(5) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili derslere devam, sınavlar, ders notları, ders tekrarı, kayıt silme ve diğer esaslar için öğrencinin ders aldığı programın mevzuat hükümleri geçerlidir. Bilimsel hazırlık dersleri not dökümü belgesinde görünür ancak, tezsiz yüksek lisans not ortalamasında hesaba katılmaz.

(6) Uzaktan öğretim tezsiz yüksek lisans programlarında bilimsel hazırlık programı uygulanmaz.

Öğrenim süresi ve dersler

MADDE 38 – (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl, en çok üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı, 90 AKTS karşılığı olan toplam otuz ulusal krediden az olmamak koşuluyla, en az on adet ders ile bir dönem projesi dersinden oluşur.

(3) Öğrencinin bir dersten başarılı sayılabilmesi için notunun, 100 tam puan üzerinden en az 70 puan olması gerekir. Dönem projesi dersi kredisiz olup bu dersi alan öğrenciler başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(4) Öğrenciler, başarısız oldukları zorunlu dersleri tekrar almakla yükümlüdürler. Seçmeli derslerden başarılı olamayan öğrenciler ise, aynı dersleri tekrar alabilecekleri gibi bunların yerine danışman onayıyla bu derslere eşdeğer kabul edilen başka seçmeli dersleri de ABD/ASD başkanlığı tarafından enstitüye bildirilmesini müteakip EYK kararıyla alabilirler. Yeni alınan seçmeli ders, başarısız olunan bir önceki seçmeli dersin tekrarı olarak kabul edilir.

(5) Program kapsamında üçüncü yarıyılın sonunda başarısız olunan en fazla üç ders için öğrenciye ek sınav hakkı tanınır. Üç dersten fazla başarısız ders olması halinde öğrencinin program ile ilişkisi kesilir. Ek sınavlar ilgili yarıyıl sonu sınavlarını takip eden on iş günü içinde yapılır.

(6) Öğrenci dönem projesi dersine en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar kayıt yaptırmak ve dönem projesini EMK tarafından belirlenen esaslara göre yazılı bir rapor halinde aldığı yarıyıl sonunda vermek zorundadır.

(7) Öğrenci alacağı derslerin en çok üç tanesini, lisans öğrenimi sırasında almamış olması koşuluyla, lisans derslerinden seçebilir. Lisans dersleri, programı tamamlamak için gerekli olan toplam krediye sayılmaz.

(8) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, ilgili ABD/ASD'ye başvurmak suretiyle tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. ABD/ASD, bu başvuruları kendi belirleyeceği öğrenci sayısı ve asgari koşullar dâhilinde değerlendirerek kabul veya ret edebilir. Kabul edilenlerin tezli yüksek lisans programına geçişi, ilgili ABD/ASD Kurulunun teklifi ve EYK onayıyla kesinleşir. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler, ABD/ASD Kurulunun önerisi ve EYK kararıyla tezli yüksek lisans programında alınması gereken derslerin yerine sayılabilir. Ancak muaf tutulacak derslerin sayısı, tezli yüksek lisans programında asgari olarak alınması gereken toplam kredili derslerin %50'sini geçemez.

Diploma

MADDE 39 – (1) Alınması gereken kredili derslerini ve dönem projesini tamamlayan tezsiz yüksek lisans öğrencisine ilgili ABD/ASD Kurulunun kararı ve EYK onayı ile bir tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü ABD/ASD programının Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı ve mezuniyet tarihi bulunur.

(3) Öğrencilere diploma ile birlikte İngilizce diploma eki verilir. Diploma eklerinde öğrencinin gördüğü öğrenimin nitelikleri, öğrencinin başarı durumu ve diploma türü belirtilir.

(4) Diplomasını kaybeden ve durumu belgeleyen öğrenciye ikinci ve son kez yeni bir diploma hazırlanarak verilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Doktora Programı

Doktora programının kapsamı

MADDE 40 – (1) Doktora programı; bir lisans veya tezli yüksek lisans diplomasına; hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli tıp, eczacılık, diş hekimliği ve veteriner fakülteleri diplomasına veya ilgili mevzuatta düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olanların, yurt dışında lisans veya tezli yüksek lisans çalışmalarını tamamlamış ve diplomasının denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış olanların başvurabileceği bir programdır.

Doktora programının amacı

MADDE 41 – (1) Doktora programının amacı; öğrenciye, bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır. Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin; bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

Öğrenci kabulü, başvuruları ve başvuru şartları

MADDE 42 – (1) T.C. vatandaşlarının yanı sıra yurt dışında ikamet eden Türk adaylar ile yabancı uyruklu adaylar da doktora programlarına kabul edilir.

(2) Programa başvuracak adaylar ilanda belirtilen süreler içerisinde istenilen belgelerle birlikte ilgili enstitüye başvururlar. Başvurularda istenilen belgelerin aslı veya enstitü tarafından onaylı örneği kabul edilir. Askerlik durumu ve adli sicil kaydına ilişkin olarak ise adayın yazılı beyanına dayanılarak işlem yapılır. Kesin kayıt hakkını kazanan adaylardan, başvuru sırasında teslim ettiği belgeler tekrar istenmez.

(3) Programa başvuracak adaylarda aşağıdaki şartlar aranır:

a) Adayların bir lisans veya tezli yüksek lisans diplomasına/mezuniyet belgesine sahip olmaları gerekir.

b) Lisans veya yüksek lisans öğrenimlerini yurt dışında tamamlayan adayların Yükseköğretim Kurulundan denklik belgesi almış olmaları gerekir.

c) Adayların geçerli olan ALES'ten başvurdukları programın puan türünde tezli yüksek lisans derecesi ile doktora programına başvurularda en az 55, lisans derecesi ile doktora programına başvurularda en az 80 ALES standart puanına sahip olmaları gerekir. Ancak; doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının doktora programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz ve bu adaylar, daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir. Lisans derecesiyle doktora programına başvuran öğrencinin lisans mezuniyet not ortalamasının 100 üzerinden en az 80 veya eşdeğeri bir puanı olması gerekir. Yüksek lisans derecesiyle doktora başvuracak olanların doktora programlarına kabulünde, ALES puanı yanı sıra lisans veya yüksek lisans not ortalaması ve mülakat ve/veya yazılı sınav sonucu esas alınır. Ayrıca ALES yerine taban puan karşılığı Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen diğer uluslararası sınavlarda alınan notları gösteren resmî belgeler de geçerlidir. Doktora programına başvuru için adayların referans mektubu, neden doktora yapmak istediğini belirten kompozisyon, varsa uluslararası standart sınav sonuç belgesi ve benzeri diğer belgeleri istenmesi durumunda ilgili enstitüye teslim etmesi gereklidir.

ç) Doktora adaylarının ana dilleri dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan eşdeğeri bir puan almaları zorunludur.

d) Temel tıp bilimlerinde doktora programlarına başvurabilmek için tıp, dış hekimliği ve veteriner fakülteleri mezunlarının lisans diplomasına, diğer fakültelerden mezun olanların ise yüksek lisans diplomasına ve ALES'in sayısal kısmından en az 55 standart ALES puanına sahip olmaları gerekir. Tıp fakültesi mezunları için en az 50 TUS puanı, dış hekimliği fakültesi mezunları için ise en az 50 DUS puanı ALES yerine geçer. Bir yüksek lisans programını tamamladıktan sonra en çok bir yarıyıl ara vererek temel tıp bilimlerinde doktora programına başvuran adaylarda yeniden ALES şartı aranmaz. Temel tıp puanı; TUS'ta temel tıp bilimleri testinin birinci bölümünden elde edilen standart puanın 0,7, klinik tıp bilimleri testinden elde edilen standart puanın 0,3 ile çarpılarak toplanması ile elde edilir. Yüksek lisans derecesiyle temel tıp bilimlerinde doktora başvuracak olanların doktora programlarına kabulünde, temel tıp puanı veya ALES puanının yanı sıra lisans veya yüksek lisans not ortalaması ve mülakat sonucu esas alınır. Ayrıca ALES yerine taban puan karşılığı Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen diğer uluslararası sınavlarda alınan notları gösteren resmî belgeler de geçerlidir. Doktora programına başvuru için adayların referans mektubu, neden doktora yapmak istediğini belirten kompozisyon, varsa uluslararası standart sınav sonuç belgesi ve benzeri diğer belgeleri ilgili enstitüye teslim etmeleri gereklidir.

e) Yurt dışında ikamet eden Türk adaylar ile yabancı uyruklu adayların öğretim etkinliklerini izleyebilecek kadar Türkçe bildiklerini; üniversitelerin Türk Dili bölümleri veya üniversitelerin ilgili merkezleri tarafından verilen Türkçe sınav sonuç belgesi ile belgelemeleri gerekir.

(4) Bütünleşik doktora programına kabul edilecek öğrenci sayısına, ABD/ASD başkanlığının önerisi ile EYK karar verir. Bu sayı doktora için ilan edilecek toplam kontenjanın yarısını geçemez.

Giriş sınavı

MADDE 43 – (1) Başvurularda, öğrencinin lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması yüzlük not sisteminden farklı ise öğrencinin lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması Senato tarafından onaylanan not dönüşüm esaslarına göre yüzlük not sistemine dönüştürülür. Her bir aday için 100 tam puan üzerinden bir mülakat ve/veya yazılı sınav değerlendirmesi yapılır. Mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunda 100 tam puan üzerinden 60 ve üzerinde puan alan her bir aday için; lisans diploması ile başvuranlar için, lisans mezuniyet not ortalamasının %25'i, ilgili puan türünde ALES standart puanının %50'si, mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunun %25'i, yüksek lisans diploması ile başvuranlar için; lisans mezuniyet not ortalamasının %10'u, yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının %15'i, ilgili puan türünde ALES standart puanının %50'si, mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunun %25'i alınarak doktora giriş puanı hesaplanır.

(2) Tıp Fakültesi mezunu olup, doğrudan doktora programına başlayan adaylar için; mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunda 100 tam puan üzerinden 60 ve üzerinde puan alan her bir aday için lisans mezuniyeti not ortalamasının %25'i, ilgili puan türünde ALES standart puanının veya temel tıp puanının %50'si, mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunun %25'i alınarak doktora giriş puanı hesaplanır.

(3) Doktora giriş puanı, lisans derecesiyle kabul edilenler için en az 80, yüksek lisans derecesiyle kabul edilenler için en az 65 olan adaylar, ABD/ASD için ilan edilen kontenjanlara, puan sırasına göre sıralanarak başvuru programlara yerleştirilirler. Doktora giriş puanları eşit olan adaylardan ilgili puan türündeki ALES puanı yüksek olan, ALES puanları da eşit ise lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan adaya öncelik verilir. Her program için belirtilen şartları sağlayan adaylar arasından, en çok kontenjan sayısı kadar yedek aday ilanda belirtilir.

(4) Giriş sınav jürisi ilgili ABD/ASD önerisi ve EYK kararı ile belirlenen ilgili ABD/ASD'de görevli üç veya beş asıl ve iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Gerekli hallerde, giriş sınav jürisi Müdürün önerisi ile Üniversite içinden veya başka bir yükseköğretim kurumundan ABD/ASD şartı aranmaksızın Rektörlük onayı ile oluşturulabilir.

Kayıt

MADDE 44 – (1) Doktora programlarına kayıt hakkını kazanan adayların listesi, EYK kararı ile kesinleşir ve enstitü tarafından ilan edilir. Enstitüye kayıt yaptırmaya hak kazanan adayların kesin kayıtları, akademik takvimde ilan edilen günlerde yapılır. Kazanan adaylar, enstitü tarafından istenen belgeleri süresi içerisinde enstitüye vererek kesin kayıtlarını yaptırırlar. Kayıt için adaylardan istenen belgelerin aslı veya enstitü tarafından onaylı örneği kabul edilir. Süresi içinde kesin kaydını yaptırmayan adaylar kayıt haklarını kaybederler. Kesin kayıt yaptırmayan adayların yerine ilan edilen günlerde yedek adaylar başarı sırasına göre kayıtlarını yaptırırlar.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 45 – (1) Nitelikleri aşağıda belirtilen adayların eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir:

a) Lisans veya yüksek lisans derecesini başvurdıkları Üniversite dışındaki diğer yükseköğretim kurumlarından almış olan adaylar.

b) Lisans veya yüksek lisans derecesini başvurdıkları doktora programından farklı bir alanda almış olan adaylar.

(2) Bilimsel hazırlık programı uygulanacak öğrenciler için lisans ve/veya yüksek lisans programlarındaki derslerden en az üç en fazla altı dersten oluşan bilimsel hazırlık programı ilgili ABD/ASD Kurulu tarafından oluşturularak ilgili enstitüye önerilir. EYK tarafından onaylanan bilimsel hazırlık programı ilgili ABD/ASD başkanlığınca yürütülür. Lisans olmayan programlar için ise ABD/ASD Kurulunun teklifi ve EYK onayı ile ayrı bir bilimsel hazırlık programı oluşturulabilir.

(3) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili doktora programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak, bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili ABD/ASD Kurulunun önerisi ve EYK'nın onayı ile doktora programından dersler de alabilir. Bu şekilde alınan ve başarılı olunan dersler, bilimsel hazırlık programının tamamlanmasından sonra doktora programı derslerinden sayılır. Ancak muaf tutulacak derslerin sayısı, öğrencinin asgari olarak alması gereken toplam kredili derslerin %50'sini geçemez.

(4) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıl olup bu sürenin sonunda bilimsel hazırlık programındaki tüm dersleri başarı ile tamamlayan öğrenciler kabul edildikleri programa başlayabilirler. Bilimsel hazırlık programında başarısız olan öğrencilerin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(5) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili derslere devam, sınavlar, ders notları, ders tekrarı, kayıt silme ve diğer esaslar için öğrencinin ders aldığı programın mevzuat hükümleri geçerlidir. Bilimsel hazırlık dersleri not dökümü belgesinde görünür ancak, doktora not ortalamasında hesaba katılmaz.

Öğrenim süresi ve dersler

MADDE 46 – (1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri ve seminer dersini başarıyla tamamlayanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya Senato tarafından belirlenen, en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen sürelerde tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Doktora programı; tezli yüksek lisans derecesiyle kabul edilen öğrenciler için, en az 240 AKTS karşılığı olan; toplam yirmi bir ulusal krediden az olmamak koşuluyla, en az yedi adet ders, seminer, uzmanlık alan dersi, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmalarından; lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler için, en az 300 AKTS karşılığı olan toplam kırk iki ulusal krediden az olmamak koşuluyla 14 adet ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmalarından oluşur.

(5) Doktora programına kayıtlı bir öğrencinin lisans programlarından alabileceği ders sayısı, lisans öğrenimi sırasında almamış olması koşuluyla en fazla iki olup, dersin Üniversite içinde verilen lisans derslerinden olması durumunda danışman onayı; Üniversite dışındaki diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan lisans derslerinden olması durumunda ise danışman onayına ek olarak ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı gerekir. Ancak bu lisans dersleri, ders yüküne ve doktora programı için gerekli olan toplam krediye sayılmaz.

(6) Doktora programına kayıtlı öğrencilerin kredisiz olan Gelişim ve Öğrenme ile Öğretimde Planlama ve Değerlendirme derslerini almaları zorunludur. Kredisiz olan ve tez döneminde de alınabilecek bu dersleri başarı ile tamamlayamayanlar tez savunma sınavına alınmazlar.

(7) Bir öğrencinin, kendi programı dışındaki bir program veya enstitüden alabileceği lisansüstü ders adedi, yabancı bir dilde verilen dersler de dâhil olmak üzere en fazla iki olup, uzmanlık alan dersi bu sayıya dâhil edilmez. Alınacak dersin Üniversite içinden olması durumunda danışman onayı; Üniversite dışındaki diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumundan olması durumunda ise danışman onayına ek olarak ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı gerekir.

(8) Disiplinler arası programlardaki bir öğrencinin, kendi programı dışındaki bir program veya enstitüden alabileceği lisansüstü ders adedi, yabancı bir dilde verilen dersler de dâhil olmak üzere en fazla dört olup, uzmanlık alan dersi bu sayıya dâhil edilmez. Alınacak dersin Üniversite içinden olması durumunda danışman onayı; Üniversite dışındaki diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumundan olması durumunda ise danışman onayına ek olarak ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı gerekir.

(9) Öğrenci, ilgili programa kayıt yaptırmadan önce Üniversite içindeki ve diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumlarındaki başka bir programdan almış olduğu ve üzerinden üç yıl geçmemiş olan derslerini, danışmanın ve ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile kayıtlı olduğu programda saydırabilir. Ancak muaf tutulacak derslerin sayısı, öğrencinin asgari olarak alması gereken toplam kredili derslerin hiçbir şekilde %50'sini geçemez. Gelişim ve Öğrenme ile Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersleri muafiyet hesabına dâhil değildir.

(10) Öğrencinin bir dersten başarılı sayılabilmesi için notunun, 100 tam puan üzerinden en az 80 puan olması gerekir. Uzmanlık alan ve seminer dersleri için öğrenciler, dersi yürüten öğretim elemanı/elemanları tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(11) Öğrenciler, başarısız oldukları zorunlu dersleri tekrar almakla yükümlüdürler. Seçmeli derslerden başarılı olamayan öğrenciler ise, aynı dersleri tekrar alabilecekleri gibi bunların yerine danışman onayıyla bu derslere eşdeğer kabul edilen başka seçmeli dersleri de ABD/ASD başkanlığı tarafından enstitüye bildirilmesini müteakip EYK kararıyla alabilirler. Yeni alınan seçmeli ders başarısız olunan bir önceki seçmeli dersin tekrarı olarak kabul edilir.

(12) Yüksek lisans derecesiyle kabul edilen doktora öğrencileri, yüksek lisans öğrenimi sırasında almış oldukları dersleri tekrar alamazlar ve muafiyet başvurusunda kullanamazlar.

(13) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerinden ya da yeterlik sınavından başarısız olanlara veya tez çalışmasını tamamlayamayanlara azami süreleri içerisinde tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Yeterlik sınavı

MADDE 47 – (1) Doktora öğrencisinin temel konular ve doktora çalışmasıyla ilgili konularda derinliğine bir bilgiye ve bilgiyi yorumlama kapasitesine sahip olup olmadığına yönelik yapılan yeterlik sınavının esasları şunlardır:

a) Kredili derslerini ve seminerini başarıyla tamamlayan lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenci, en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar, yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenci ise en geç beşinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına alınır.

b) Yeterlik sınavları, ABD/ASD Kurulu tarafından önerilen, EYK tarafından onaylanan ve sürekli görev yapan ABD/ASD başkanı ile dört öğretim üyesinden müteşekkil beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Doktora yeterlik komitesi, beş asıl ve iki yedek öğretim üyesinden oluşan yeterlik sınav jürisini seçer ve ABD/ASD kanalıyla enstitüye bildirir. Danışman bu jürinin doğal üyesidir. Asıl jüri üyelerinden en az ikisi ve yedek jüri üyelerinden en az biri farklı bir yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumunun ilgili bir ABD/ASD alanından seçilir. Jüri üyeleri kendilerine tebliğat yapıldığı tarihten itibaren, varsa mazeretlerini bir hafta içinde enstitüye bildirir. Mazereti olan üyenin yerine yedek üye davet edilir.

c) Doktora yeterlik sınavı, yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Öğrencinin sözlü sınava girebilmesi için yazılı sınavdan başarılı olması gerekir. Bu sınavlarda başarılı sayılabilmek için, yazılı ve sözlü sınavların her birinden, 100 tam puan üzerinden en az 80 puan alınması gerekir. Yeterlik sınavı jüri üyeleri öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu gerekçeleri ile değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, doktora yeterlik komitesi ve ABD/ASD başkanlığınca, yeterlik sınavını izleyen üç iş günü içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

ç) Bilim alanı bir yabancı dil olan adayların, Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından lisans derecesi ile kabul edilenlerin en az 90 puan, yüksek lisans derecesiyle kabul edilenlerin en az 80 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan eşdeğeri bir puan almaları zorunludur.

d) Yeterlik sınavına ilk kez girecek öğrenciler için yeterlik sınavları, yarıyıl sonu sınavlarını izleyen otuz günlük süre içerisinde yapılması koşuluyla hem güz hem de bahar dönemleri olmak üzere yılda iki kez gerçekleştirilir. İlk girdiği yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci, başarısız olduğu bölüm/bölmelerden takip eden yarıyıl içerisinde ABD/ASD kurulunca belirlenen yeni bir tarihte tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin enstitüden ilişkisi kesilir.

e) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, doktora programında asgari olarak verilen derslerin toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, ilgili ABD/ASD kurulunun önerisi üzerine enstitü kararıyla belirlenecek dersi/dersleri başarmak zorundadır. Bu dersten/derslerden başarısız olan öğrencilerin enstitü ile ilişkisi kesilir.

f) Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş ve en az yedi dersini ve seminerini başarı ile tamamlamış bir öğrenci ilgili ABD/ASD Kurulunun önerisi ve EYK onayı ile tezli yüksek lisans programına geçebilir.

Tez izleme komitesinin oluşturulması

MADDE 48 – (1) Doktora yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için, ilgili ABD/ASD kurulu önerisi ve EYK kararı ile sınav tarihini izleyen en geç bir ay içinde, bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi, üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka, farklı bir ABD/ASD'den en az bir üye yer alır. İkinci tez danışmanının olması durumunda, ikinci tez danışmanı, dilerse komite toplantılarına izleyici olarak katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, danışmanın gerekçeli görüşü alınarak ilgili ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 49 – (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrencinin, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini, tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunması gerekir. Tez önerisini altı ay içinde savunmayan öğrencilerin önerisi de reddedilmiş sayılır.

(2) Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu, sözlü savunmadan en az 15 gün önce komite üyelerine dağıtır. Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, ilgili ABD/ASD başkanlığınca, tez önerisi savunmasını izleyen üç iş günü içinde, ilgili enstitüye bir tutanakla bildirilir. Düzeltme istenmesi halinde öğrenciye bir ay süre verilir. Bu süre sonunda da kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen nihai karar, son tez önerisi savunmasını izleyen üç iş günü içinde ilgili enstitüye yeni bir tutanakla tekrar bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen veya geçerli bir mazereti olmaksızın tez önerisi savunmasına girmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Herhangi bir sebeple danışmanı değiştirilen öğrenciye ek süre verilmez, geçen süre azami süresinden sayılır.

(5) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesinin, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda iki kez toplanması zorunludur. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tez izleme komitesi raporu en geç, komite toplantısının yapıldığı dönemin sonunda ABD/ASD kurul kararı ile enstitüye bildirilir. Yapılmayan veya yapıldığı halde öğrencinin katılmadığı herhangi bir komite toplantısı, öğrenci için başarısızlık sayılır. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(6) Tez önerisi savunması, tez izleme komitesi toplantısı olarak değerlendirilemez.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 50 – (1) Doktora programında bir tezin sonuçlandırabilmesi için en az üç tez izleme komitesi raporunun sunulmuş olması ve öğrencinin, Senato tarafından belirlenen esaslara uygun biçimde yazacağı tezini belirlenen tarihte jüri önünde sözlü olarak savunması gerekir. Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezini danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşü ile tezi ABD/ASD aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir. Enstitü ise, danışmana ve jüri üyelerine göndermek üzere söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alır. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde karar verilmek üzere tez EYK'ya gönderilir. Öğrenci, tez savunma sınavından en az yedi gün önce tezinin birer nüshasını jüri üyelerine teslim etmek zorundadır.

(2) ABD/ASD Kurulu, söz konusu teze ait jüri önerilerini, sınav tarihini ve tezin bir nüshasını tez savunmasından en az on beş gün önce enstitüye göndermek zorundadır. Doktora tez jürisi, uzmanlık alanları göz önünde bulundurularak ilgili ABD/ASD Kurulunun önerisi ve EYK kararı ile atanır. Jüri en az ikisi yurt içi veya yurt dışından başka bir yükseköğretim kurumundaki ilgili ABD/ASD'den olmak üzere toplam beş asıl ve en az biri yurt içi veya yurt dışından başka bir yükseköğretim kurumundaki ilgili ABD/ASD' den olmak üzere iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Tez izleme komitesinde yer alan üyeler bu jürinin doğal üyeleridir. İkinci tez danışmanı, dilerse tez savunma sınavına izleyici olarak katılabilir.

(3) Sınav tarihinin EYK tarafından onaylanmasından sonra tez, jüri üyelerine gönderilir. Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren, en geç bir ay içinde tezi bilimsel içerik açısından inceleyerek tez hakkındaki görüşlerini yazılı rapor olarak hazırlarlar ve öğrenciyi tez savunma sınavına alırlar. İlgili jürinin gerekçeli kararı ile savunma sınavı öğrencinin azami süresi aşılmamak koşuluyla bir ay ertelenebilir. Erteleme kararı bilgisi jüri toplanma süresinin en geç son günü danışman tarafından ilgili enstitüye yazılı olarak bildirilir. Süresi içinde tez savunmasının yapılamaması durumunda EYK resen yeni bir jüri belirler. Jüri üyeleri sınavdan önce toplanarak tez hakkındaki raporlarını jüri başkanına sunarlar. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma sınavı dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. Dinleyiciler; öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşur. Jüri üyelerinden tez izleme komitesi üyeleri hariç dilekçe ile mazeretini tez savunma sınavı tarihinden en geç bir gün öncesinden beyan eden asıl üyeler yerine yedek üyeler ilgili ABD/ASD başkanlığı tarafından tez savunma sınavına davet edilir. Jüri üyeleri toplandığı halde öğrencinin

tez savunmasına girmemesi halinde, durum jüri üyeleri tarafından tutanak altına alınır ve tutanak aynı gün enstitüye teslim edilir. Öğrenci mazeretini belgelendirdiği ve bu mazeret EYK tarafından kabul edildiği takdirde, mazeret süresinin bitiminden itibaren on beş gün içinde yeniden savunmaya alınır. EYK'ya mazeret sunmayan, mazereti kabul edilmeyen ya da mazeretli olsa dahi iki kez tez savunma sınavına girmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı bir oturum yapar ve tez hakkında jüri üyelerinin raporlarını da dikkate alarak, salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, ilgili ABD/ASD başkanlığınca tez savunma sınavını izleyen üç iş günü içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Varsa tez başlığına ilişkin değişiklik önerileri de tez savunma sınav jürisinin teklifi üzerine ABD/ASD Kurulu kararını müteakip EYK onayı ile yapılır.

(5) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Verilen düzeltme süreleri öğrencinin azami süresine dâhil değildir. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(6) Tez savunma sınavında başarılı olamayanlara talep etmeleri halinde azami süreleri içerisinde tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(7) Tez savunması sonucunda başarılı bulunan tezin fikri mülkiyet hakkı aksi belirtilmedikçe Üniversiteye aittir.

Diploma

MADDE 51 – (1) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci ilgili ABD/ASD Kurulunun kararı ve EYK onayı ile doktora diploması almaya hak kazanır. EYK başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen/getiremeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde enstitü ile ilişkisi kesilir.

(2) Doktora diploması üzerinde enstitü ABD/ASD'deki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı ve mezuniyet tarihi bulunur. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(3) Öğrencilere diploma ile birlikte İngilizce diploma eki verilir. Diploma eklerinde öğrencinin gördüğü öğrenimin nitelikleri, öğrencinin başarı durumu ve diploma türü belirtilir.

(4) Doktora diploması almaya hak kazanan öğrenci EYK'da doktora yemini eder. Yemin metninin içeriği Senato tarafından belirlenir.

(5) Diplomasını kaybeden ve durumu belgeleyen öğrenciye ikinci ve son kez yeni bir diploma hazırlanarak verilir.

ALTINCI BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Sanatta yeterlik programının kapsamı

MADDE 52 – (1) Sanatta yeterlik programı; bir lisans veya yüksek lisans diplomasına sahip olan öğrenciler ile yurt dışında lisans veya tezli yüksek lisans çalışmalarını tamamlamış ve diplomasının denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış olan öğrencilerin başvurabileceği, özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora eşdeğeri bir yükseköğretim programıdır.

Sanatta yeterlik programının amacı

MADDE 53 – (1) Sanatta yeterlik programı; öğrenciye, bağımsız araştırma yapmasını ve sanat/tasarım dalında yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırılmasını ve öğrencinin kendi disiplini içerisindeki temel konularda yeterlik sahibi olmasını amaçlar. Sanatta yeterlik programı sonunda hazırlanacak tezin ve birlikte sunulacak olan sergi, bireysel icra, konser, resital, gösteri, performans, temsil gibi uygulamalı çalışmaların; sanat/tasarım dalına yenilik getirme ve/veya yeni bir sanatsal yöntem geliştirme ve/veya bilinen bir sanatsal yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden birini yerine getirmesi gerekir.

Öğrenci kabulü, başvuru ve başvuru şartları

MADDE 54 – (1) T.C. vatandaşlarının yanı sıra yurt dışında ikamet eden Türk adaylar ile yabancı uyruklu adaylar da sanatta yeterlik programlarına kabul edilirler.

(2) Sanatta yeterlik programına başvuracak adaylar ilanda belirtilen süre içerisinde istenilen belgelerle birlikte ilgili enstitüye başvururlar. Başvurularda istenilen belgelerin aslı veya enstitü tarafından onaylı örneği kabul edilir. Askerlik durumu ve adli sicil kaydına ilişkin olarak ise adayın yazılı beyanına dayanılarak işlem yapılır. Kesin kayıt hakkı kazanan adaylardan, başvuru sırasında teslim ettiği belgeler tekrar istenmez.

(3) Programa başvuracak adaylarda aşağıdaki şartlar aranır:

a) Adayların bir lisans veya tezli yüksek lisans diplomasına/mezuniyet belgesine sahip olmaları gerekir.

b) Lisans veya yüksek lisans öğrenimlerini yurt dışında tamamlayan adayların Yükseköğretim Kurulundan denklik belgesi almış olmaları gerekir.

c) Adayların geçerli olan ALES'ten başvurduğu programın puan türünde, tezli yüksek lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurularda en az 55, lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurularda en az 80 ALES sözel standart puanına sahip olmaları gerekir. Ancak, konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki ABD/ASD' ye öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz. Lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuran öğrencinin lisans mezuniyet not ortalamasının 100 üzerinden en az 80 veya eşdeğer bir puan olması gerekir. Ayrıca ALES yerine taban puan karşılığı Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen diğer uluslararası sınavlarda alınan notları gösteren resmî belgeler geçerlidir. Yüksek lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuracak adayların kabulünde, ALES puanının yanı sıra, lisans ve yüksek lisans not ortalaması ile mülakat ve/veya yazılı sınav, yetenek sınavı ve portfolyo incelemesi sonuçları birlikte değerlendirilir. Başvurularda adayların; referans mektubu, neden sanatta yeterlik yapmak istediklerini belirten bir kompozisyon, varsa uluslararası standart sınav sonuç belgesi ve benzeri diğer belgeleri istenmesi durumunda ilgili enstitüye teslim etmesi gereklidir.

ç) Bir yüksek lisans programını tamamladıktan sonra en çok bir yarıyıl ara vererek sanatta yeterlik programına başvuran adaylarda yeniden ALES şartı aranmaz.

d) Sanatta yeterlik programına öğrenci kabulünde, adadilleri dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan eşdeğeri bir puan alınması zorunludur.

e) Yurt dışında ikamet eden Türk adaylar ile yabancı uyruklu adayların öğretim etkinliklerini izleyebilecek kadar Türkçe bildiklerini; üniversitelerin Türk Dili bölümleri veya üniversitelerin ilgili merkezleri tarafından verilen Türkçe sınav sonuç belgesi ile belgelemeleri gerekir.

(4) Bütünleşik sanatta yeterlik programına kabul edilecek öğrenci sayısına, ABD/ASD başkanlığının önerisi ile EYK karar verir. Bu sayı sanatta yeterlik kontenjanının yarısını geçemez.

(5) Sanatta yeterlik programlarına başvuru koşullarını sağlayan adaylar, girmek istedikleri en çok iki programa başvurabilirler.

Giriş sınavı

MADDE 55 – (1) Güzel sanatlar fakülteleri, konservatuvarlar ve diğer fakültelerin eşdeğer programlarından mezun olanların başvurularda, öğrencinin lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması yüzlük not sisteminden farklı ise öğrencinin lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması Senato tarafından onaylanan not dönüşüm esaslarına göre yüzlük not sistemine dönüştürülür. Her bir aday için 100 tam puan üzerinden bir mülakat ve/veya yazılı sınav değerlendirme yapılır. Mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunda 60 ve üzerinde puan alan her bir aday için; lisans diploması ile başvuranlarda, lisans mezuniyet not ortalamasının %25'i, yetenek sınavı sonucunun %50'si, portfolyo incelemesi ile mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunun %25'i, güzel sanatlar ile konservatuvarın ilgili anasanat dallarına yüksek lisans diploması ile başvuran sanatta yeterlik adaylarında, lisans mezuniyet not ortalamasının %10'u, yüksek lisans mezuniyet ortalamasının %15'i, yetenek sınavı sonucunun %50'si, portfolyo incelemesi ile mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunun %25'i alınarak sanatta yeterlik giriş puanı hesaplanır.

(2) Güzel sanatlar fakültesi/konservatuvar mezunu olmayan adayların başvurularında, öğrencinin lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması yüzlük not sisteminden farklı ise öğrencinin lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması Senato tarafından onaylanan not dönüşüm esaslarına göre yüzlük not sistemine dönüştürülür. Her bir aday için 100 tam puan üzerinden bir mülakat değerlendirme yapılır. Mülakat sonucunda 60 ve üzerinde puan alan her bir aday için; lisans diploması ile başvuranlarda, lisans mezuniyet not ortalamasının %15'i, yetenek sınavı sonucunun %20'si, portfolyo incelemesi ile mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunun %15'i ve ilgili puan türünde ALES standart puanının %50'si alınarak sanatta yeterlik giriş puanı hesaplanır.

(3) Sanatta yeterlik giriş puanı, lisans derecesiyle kabul edilenler için en az 80, yüksek lisans derecesiyle kabul edilenler için en az 65 olan adaylar, ABD/ASD için ilan edilen kontenjanlara, puan sırasına göre sıralanarak başvuru programlara yerleştirilirler. Sanatta yeterlik giriş puanları eşit olan adaylardan ilgili puan türündeki ALES puanı yüksek olan, ALES puanları da eşit ise lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan adaya öncelik verilir. Her program için belirtilen şartları sağlayan adaylar arasından, en çok ilan edilen kontenjan sayısı kadar yedek aday ilanda belirtilebilir.

(4) Giriş sınav jürisi ilgili ABD/ASD önerisi ve EYK kararı ile belirlenen ilgili ABD/ASD'de görevli üç veya beş asıl ve iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Gerekli hallerde, giriş sınav jürisi Müdürün önerisi ile Üniversite içinden veya başka bir yükseköğretim kurumundan ABD/ASD şartı aranmaksızın Rektörlük onayı ile oluşturulabilir.

Kayıt

MADDE 56 – (1) Sanatta yeterlik programlarına kayıt hakkını kazanan adayların listesi, EYK kararı ile kesinleşir ve enstitü tarafından ilan edilir. Enstitüye kayıt yaptırmaya hak kazanan adayların kesin kayıtları, akademik takvimde ilan edilen günlerde yapılır. Kazanan adaylar, enstitü tarafından istenen belgeleri belirtilen süre içerisinde

enstitüye teslim ederek kesin kayıtlarını yaptırırlar. Kayıt için adaylardan istenen belgelerin aslı veya enstitü tarafından onaylı örneği kabul edilir. Süresi içinde kesin kaydını yaptırmayan adaylar kayıt haklarını kaybederler. Kesin kayıt yaptırmayan adayların yerine ilan edilen günlerde yedek adaylar başarı sırasına göre kayıtlarını yaptırırlar.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 57 – (1) Nitelikleri aşağıda belirtilen adayların eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir:

a) Lisans veya yüksek lisans derecesini başvurdıkları Üniversite dışındaki diğer yükseköğretim kurumlarından almış olan adaylar.

b) Lisans veya yüksek lisans derecesini başvurdıkları sanatta yeterlik programından farklı bir alanda almış olan adaylar.

(2) Bilimsel hazırlık programı uygulanacak öğrenciler için lisans ve/veya kayıtlı oldukları yüksek lisans programlarındaki derslerden en az üç en fazla altı dersten oluşan bilimsel hazırlık programı ilgili ABD/ASD Kurulu tarafından oluşturularak ilgili enstitüye önerilir. EYK tarafından onaylanan bilimsel hazırlık programı ilgili ABD/ASD başkanlığınca yürütülür.

(3) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili sanatta yeterlik programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili ABD/ASD Kurulunun önerisi ve EYK'nın onayı ile sanatta yeterlik programından dersler de alabilir. Bu şekilde alınan ve başarılı olunan dersler, bilimsel hazırlık programının tamamlanmasından sonra sanatta yeterlik program derslerinden sayılır. Ancak muaf tutulacak derslerin sayısı, öğrencinin asgari olarak alması gereken toplam kredili derslerin %50'sini geçemez. Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıl olup bu sürenin sonunda bilimsel hazırlık programındaki tüm dersleri başarı ile tamamlayan öğrenciler kabul edildikleri programa başlayabilirler. Bilimsel hazırlık programında başarısız olan öğrencilerin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili derslere devam, sınavlar, ders notları, ders tekrarı, kayıt silme ve diğer esaslar için öğrencinin ders aldığı programın mevzuat hükümleri geçerlidir. Bilimsel hazırlık dersleri not dökümü belgesinde görünür ancak sanatta yeterlik not ortalamasında hesaba katılmaz.

Öğrenim süresi ve dersler

MADDE 58 – (1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Sanatta yeterlik programı, ders dönemi ve tez dönemi olmak üzere iki dönemden oluşur. Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süreler içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya Senato tarafından belirlenen, en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını bu maddede belirtilen sürelerde tamamlayamayan/tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş öğrencilerden gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayanlara talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(3) Sanatta yeterlik programı, tezli yüksek lisans derecesiyle kabul edilen öğrenciler için, bir eğitim-öğretim yılı 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az 240 AKTS karşılığı olan; toplam yirmi bir ulusal krediden az olmamak koşuluyla, en az yedi adet ders, uzmanlık alan dersi, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi uygulamalar ile yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmalarından; lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler için, en az 300 AKTS karşılığı olan Senato tarafından belirlenen toplam kırk iki ulusal krediden az olmamak koşuluyla 14 ders, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi uygulamalar ile tez önerisi ve tez çalışmalarından oluşur.

(4) Bir öğrencinin, kendi programı dışındaki bir program veya enstitüden alabileceği lisansüstü ders adedi, yabancı bir dilde verilen dersler de dâhil olmak üzere en fazla iki olup, uzmanlık alan dersi bu sayıya dâhil edilmez. Alınacak dersin Üniversite içinden olması durumunda danışman onayı; Üniversite dışındaki diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumundan olması durumunda ise danışman onayına ek olarak ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı gerekir.

(5) Sanatta yeterlik programına kayıtlı bir öğrencinin lisans programlarından alabileceği ders sayısı, lisans öğrenimi sırasında almamış olması koşuluyla en fazla iki olup, dersin Üniversite içinde verilen lisans derslerinden olması durumunda danışman onayı; Üniversite dışındaki diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan lisans derslerinden olması durumunda ise danışman onayına ek olarak ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı gerekir. Ancak bu lisans dersleri, ders yüküne ve sanatta yeterlik programı için gerekli olan toplam krediye sayılmaz.

(6) Disiplinler arası programlardaki bir öğrencinin, kendi programı dışındaki bir program veya enstitüden alabileceği lisansüstü ders adedi, yabancı bir dilde verilen dersler de dâhil olmak üzere en fazla dört olup, uzmanlık alan dersi bu sayıya dâhil edilmez. Alınacak dersin Üniversite içinden olması durumunda danışman onayı; Üniversite

dışındaki diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumundan olması durumunda ise danışman onayına ek olarak ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı gerekir.

(7) Sanatta yeterlik programına kayıtlı öğrencilerin Gelişim ve Öğrenme ile Öğretimde Planlama ve Değerlendirme derslerini ya da bu derslerin eşdeğeri olarak tanımlanan dersleri almaları zorunludur. Kredisiz olan ve tez döneminde de alınabilecek bu dersleri başarı ile tamamlayamayan öğrenci tez savunma sınavına alınmaz ve azami süresinin dolması halinde enstitü ile ilişkisi kesilir.

(8) Öğrencinin bir dersten başarılı sayılabilmesi için notunun, 100 tam puan üzerinden en az 80 puan olması gerekir. Uzmanlık alan dersi için öğrenciler, dersi yürüten öğretim elemanı/elemanları tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(9) Öğrenciler, başarısız oldukları zorunlu dersleri tekrar almakla yükümlüdürler. Seçmeli derslerden başarılı olamayan öğrenciler ise, aynı dersleri tekrar alabilecekleri gibi bunların yerine danışman onayıyla bu derslere eşdeğer kabul edilen başka seçmeli dersleri de ABD/ASD başkanlığı tarafından enstitüye bildirilmesini müteakip EYK kararıyla alabilirler. Yeni alınan seçmeli ders başarısız olunan bir önceki seçmeli dersin tekrarı olarak kabul edilir.

(10) Yüksek lisans derecesiyle kabul edilen sanatta yeterlik öğrencileri, yüksek lisans öğrenimi sırasında almış oldukları dersleri tekrar alamazlar ve muafiyet başvurusunda kullanamazlar.

(11) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarıyla bitiren; ancak tez, sergi veya proje çalışmasını bu maddede belirtilen süreler içinde tamamlayamadığı için tez savunma sınavına giremeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(12) Lisans derecesi ile kabul edilmiş ve 21 ulusal krediden az olmamak koşuluyla, en az yedi dersi, bir seminer dersini, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi uygulamalarını ikinci yarıyıl sonuna kadar tamamlamış olan sanatta yeterlik öğrencisi yüksek lisans programına geçebilir. Yüksek lisans programına geçen öğrenciye; sanatta yeterlik programına kesin kayıt tarihi esas alınarak, bu Yönetmeliğin tezli yüksek lisans programı ile ilgili hükümleri uygulanır.

Yeterlik sınavı

MADDE 59 – (1) Sanatta yeterlik öğrencisinin temel konular ve sanatta yeterlik çalışmasıyla ilgili konularda derinliğine bir bilgiye ve bilgiyi yorumlama kapasitesine sahip olup olmadığına yönelik yapılan yeterlik sınavının esasları şunlardır:

a) Derslerini başarıyla tamamlayan lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenci, en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar, yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenci ise en geç beşinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına alınır. Yeterlik sınavına ilk kez girecek öğrenciler için yeterlik sınavları yarıyıl sonu sınavlarını izleyen en geç 30 gün içinde olmak üzere güz ve bahar yarıyıllarında yılda iki kez yapılır. Sanatta yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci, takip eden yarıyıl içerisinde ABD/ASD kurulunca belirlenen bir tarihte tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin enstitüden ilişkisi kesilir.

b) Yeterlik sınavları, ABD/ASD Kurulu tarafından önerilen, EYK tarafından onaylanan ve sürekli görev yapan ABD/ASD başkanı ile dört öğretim üyesinden müteşekkil beş kişilik sanatta yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Sanatta yeterlik komitesi, beş asıl ve iki yedek öğretim üyesinden oluşan yeterlik sınav jürisini seçer ve ABD/ASD aracılığıyla enstitüye bildirir. Danışman bu jürinin doğal üyesidir. Asıl jüri üyelerinden en az ikisi ve yedek jüri üyelerinden en az biri farklı bir yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumunun ilgili bir ABD/ASD alanından seçilir. Jüri üyeleri kendilerine tebligat yapıldığı tarihten itibaren, varsa mazeretlerini bir hafta içinde enstitüye bildirir. Mazereti olan üyenin yerine yedek üye davet edilir.

c) Sanatta yeterlik sınavı, yazılı, sözlü, uygulamalı veya bunların bileşimi şeklinde iki bölüm halinde yapılır. Bu sınavlarda başarılı sayılabilmek için, yazılı, sözlü, uygulamalı veya bunların bileşimi şeklinde yapılan sınavların her birinden, 100 tam puan üzerinden en az 80 puan alınması gerekir. Yeterlik sınavı jüri üyeleri öğrencinin yazılı, sözlü veya uygulama sınavlarındaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, Sanatta Yeterlik Komitesi ve ilgili ABD/ASD başkanlığınca, yeterlik sınavını izleyen üç iş günü içinde enstitüye tutanakla bildirilir. Sanatta yeterlik komitesi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, ilgili programda asgari olarak alınması gereken toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir.

Tez izleme komitesi

MADDE 60 – (1) Sanatta yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için, ilgili ABD/ASD Kurulunun önerisi ve EYK kararı ile sınav tarihini izleyen en geç bir ay içinde, bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi, üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka, farklı bir ABD/ASD'den en az bir üye yer alır. İkinci tez danışmanının olması durumunda, ikinci tez danışmanı, dilerse komite toplantılarına izleyici olarak katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, zorunlu hallerde ilgili ABD/ASD Kurulunun önerisi ve EYK kararı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 61 – (1) Sanatta yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrencinin, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini, tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunması gerekir. Tez önerisini altı ay içinde savunmayan öğrencilerin önerisi de reddedilmiş sayılır.

(2) Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu, sözlü savunmadan en az 15 gün önce komite üyelerine dağıtır. Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, ilgili ABD/ASD başkanlığınca, tez önerisi savunmasını izleyen üç iş günü içinde, ilgili enstitüye bir tutanakla bildirilir. Düzeltme istenmesi halinde öğrenciye bir ay süre verilir. Bu süre sonunda da kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen nihai karar, son tez önerisi savunmasını izleyen üç iş günü içinde ilgili enstitüye yeni bir tutanakla tekrar bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen veya geçerli bir mazereti olmaksızın bu maddede belirtilen sürelerde tez önerisi savunmasına girmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Herhangi bir sebeple danışmanı değiştirilen öğrenciye ek süre verilmez, geçen süre azami süresinden sayılır.

(5) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için, tez izleme komitesinin, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere, yılda iki kez toplanması zorunludur. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce, komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda, o ana kadar yapılan çalışmaların bir özeti ve bir sonraki çalışma dönemi için yapılacak çalışma planı açıklanır. Öğrencinin tez çalışması, tez izleme komitesi tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tez izleme komitesi raporu en geç, komite toplantısının yapıldığı dönemin sonunda ABD/ASD kurul kararı ile enstitüye bildirilir. Tez izleme komitesi tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(6) Tez önerisi savunması, tez izleme komitesi toplantısı olarak değerlendirilemez.

Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlandırılması

MADDE 62 – (1) Sanatta yeterlik tezini hazırlayan öğrenci elde ettiği sonuçları, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmasını açıklayan ve belgeleyen metni, Senato tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde yazarak, tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır. Sanatta yeterlik çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezini danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden görüşünü yazılı olarak belirtir ve tezi ABD/ASD başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir. Enstitü ise, danışmana ve jüri üyelerine göndermek üzere söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alır. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalın tespiti halinde karar verilmek üzere tez EYK'ya gönderilir. Öğrenci, tez savunma sınavından en az yedi gün önce tezinin birer nüshasını jüri üyelerine teslim etmek zorundadır.

(2) ABD/ASD Kurulu, söz konusu teze ait jüri önerilerini, sınav tarihini ve tezin bir nüshasını tez savunmasından en az on beş gün önce enstitüye göndermek zorundadır. Sanatta yeterlik tez jürisi, uzmanlık alanları göz önünde bulundurularak ilgili ABD/ASD Kurulunun önerisi ve EYK kararı ile atanır. Jüri en az ikisi yurt içi veya yurt dışından başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere toplam beş asil ve en az biri yurt içi veya yurt dışından başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Tez izleme komitesinde yer alan üyeler bu jürinin doğal üyeleridir. İkinci tez danışmanı, dilerse tez savunma sınavına izleyici olarak katılabilir.

(3) Sınav tarihinin EYK tarafından onaylanmasından sonra tez, jüri üyelerine gönderilir. Jüri üyeleri, söz konusu sanatta yeterlik çalışmasının kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi sınava alır. İlgili jürinin gerekçeli kararı ile savunma sınavı öğrencinin azami süresi aşılmamak koşuluyla bir ay ertelenebilir. Erteleme kararı bilgisi jüri toplanma süresinin en geç son günü danışman tarafından ilgili enstitüye yazılı olarak bildirilir. Süresi içinde tez savunmasının yapılamaması durumunda EYK resen yeni bir jüri belirler. Jüri üyeleri savunma sınavından önce toplanarak, tez hakkındaki raporlarını jüri başkanına sunarlar. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma sınavı dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. Dinleyiciler, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşur. Jüri üyelerinden tez izleme komitesi üyeleri hariç dilekçe ile mazeretini en geç bir gün öncesinden beyan eden asil üyeler yerine yedek üyeler ilgili ABD/ASD başkanlığı tarafından tez savunma sınavına davet edilir. Jüri üyeleri toplandığı halde öğrencinin tez savunmasına girmemesi halinde, durum jüri üyeleri tarafından tutanak altına alınır ve tutanak aynı gün enstitüye teslim edilir. Öğrenci mazeretini belgelendirdiği ve bu mazeret EYK tarafından kabul edildiği takdirde, mazeret süresinin bitiminden itibaren on beş gün içinde yeniden savunmaya alınır. EYK'ya mazeret sunmayan, mazereti kabul edilmeyen ya da mazeretli olsa dahi iki kez tez savunma sınavına girmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı bir oturum yaparak jüri üyelerinin raporlarını da dikkate almak suretiyle, tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Sanatta yeterlik çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Sanatta yeterlik çalışması kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, ilgili ABD/ASD başkanlığınca tez sınavını izleyen üç iş günü içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Varsa tez başlığına ilişkin değişiklik önerileri de tez savunma sınav jürisinin teklifi üzerine ABD/ASD Kurulu kararını müteakip EYK onayı ile yapılır.

(5) Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasını aynı jüri önünde yeniden savunur.

Verilen düzeltme süreleri öğrencinin azami süresine dâhil değildir. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak sanatta yeterlik çalışması kabul edilmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(6) Tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması başarılı olamayanlara talep etmeleri halinde tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(7) Tez savunması sonucunda başarılı bulunan tezin fikri mülkiyet hakkı aksi belirtilmedikçe Üniversiteye aittir.

Diploma

MADDE 63 – (1) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla sanatta yeterlik tezinin ciltlenmiş üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci ilgili ABD/ASD Kurulunun kararı ve EYK onayı ile sanatta yeterlik diploması almaya hak kazanır. EYK başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci, koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde enstitü ile ilişkisi kesilir.

(2) Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan öğrenciye, diğer koşulları da sağlamak kaydıyla enstitü tarafından onaylanan sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen, üzerinde mezuniyet tarihi yazılı bir diploma verilir. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(3) Öğrencilere diploma ile birlikte İngilizce diploma eki verilir. Diploma eklerinde öğrencinin gördüğü öğrenimin nitelikleri, öğrencinin başarı durumu ve diploma türü belirtilir.

(4) Sanatta yeterlik diploması almaya hak kazanan öğrenci EYK'da sanatta yeterlik yemini eder. Yemin metninin içeriği Senato tarafından belirlenir.

(5) Diplomasını kaybeden ve durumu belgeleyen öğrenciye ikinci ve son kez yeni bir diploma hazırlanarak verilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yeni kurulan ve gelişmekte olan akademik kurumlardaki araştırma görevlileri

MADDE 64 – (1) Yeni kurulan ve gelişmekte olan üniversitelere veya yüksek teknoloji enstitülerine lisansüstü eğitim yapmak amacıyla atanan araştırma görevlileri, ilgili üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsünün önerisi, danışmanın görüşü ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile ilgili EYK'nın belirleyeceği koşullara göre lisansüstü programlara kabul edilirler.

Özel anlaşmalar

MADDE 65 – (1) Üniversite ile kamu kurumları veya özel kuruluşlar arasında yapılan ve Senato tarafından onaylanan özel anlaşmalar çerçevesinde de lisansüstü eğitim yaptırmak amacıyla öğrenci kabul edilir.

Disiplin

MADDE 66 – (1) Lisansüstü öğrencilerin disiplin iş ve işlemleri, 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülür.

Tebliğat

MADDE 67 – (1) Eğitim-öğretim, sınavlar ve benzeri konularda ilgili enstitü tarafından yapılan ilanlar öğrencinin şahsına yapılmış sayılır. Öğrenci hakkındaki diğer bireysel işlemler, ilk kayıta öğrenci tarafından yazılı olarak beyan edilen veya daha sonra yazılı bildirimle değiştirilen adresine yollanmak suretiyle veya Üniversitenin internet sitesi üzerinden tebliğ edilir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 68 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde ilgili mevzuat hükümleri ile Senato ve ilgili birimlerin kurul kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 69 – (1) 9/6/2019 tarihli ve 30796 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Mersin Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlük tarihi itibarıyla Üniversiteye kayıtlı bulunan öğrencilerin ders ve tez dönemi için belirlenen azami süreleri, 2016-2017 eğitim-öğretim yılı güz yarıyılından itibaren başlar. Lisansüstü eğitimin çeşitli aşamalarında bulunan öğrencilerin süre açısından intibakları ilgili enstitüler tarafından yapılır.

(2) 20/4/2016 tarihinden önce aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıtlı olan öğrenciler hakkında 5 inci maddenin üçüncü fıkrası uygulanmaz.

(3) 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora programlarına başvurabilir.

(4) 20/4/2016 tarihinden önce kayıtlı olup iki lisansüstü programı aynı anda yürütmekte olan öğrenciler, her iki programda da geçerli olmak üzere toplamda en çok iki ortak ders alabilirler. Ancak ders saydırma işlemi EYK kararıyla

gerçekleştirilir. Bu iki dersin dışında tamamlanmış herhangi bir programda alınan hiçbir ders başka bir programda yeniden saydırılmaz.

(5) 28/6/2008 tarihinde veya öncesinde bir sanatta yeterlik veya doktora programına kayıtlı olup da yeterlik sınavına girmemiş veya girip de başaramamış olan öğrenciler; anadilleri dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan eşdeğeri bir puan aldıklarını belgelemeleri halinde yeterlik sınavına girmeye hak kazanırlar.

(6) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinde Üniversiteye kayıtlı olan öğrencilerin intibaklarıyla ilgili iş ve işlemlerde Üniversite Yönetim Kurulu kararı uygulanır.

Yürürlük

MADDE 70 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 71 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Mersin Üniversitesi Rektörü yürütür.